

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Hitlerjev govor

Politična javnost po svetu je z nape-
tostjo čakala na včerajšnji Hitlerjev
govor, ki je bil napovedan kot službe-
na izjava vodstva nemškega rajha na
historično spomenico prezidenta Roo-
sevelta. Govoru se je pripisoval tem
večji značaj, ker se je zadrževalo, da
bo voditelj Nemčije istočasno govoril
tudi v imenu zavezniške Italije. To se
ni zgodilo. In tudi napovedana prisot-
nost italijanskega zunanjega ministra
na včerajšnji seji rajhstaga je izostala.
Pač pa je kancelar Hitler v svojih iz-
javah manifestantno podčrtal tesno
povezanost obeh avtoritarnih držav in
opozoril svet, da je ni sile, ki bi to po-
vezanost mogla razbiti.

Nemški vodja se v svojih izjavah
ni omejil samo na neposredni odgovor
ameriškega prezidentu. Široko je raz-
členil in utemeljeval nemško politiko
zadnjih let kot najbolj posledico odloč-
ne in nezadržane volje nemškega nara-
da, zagotoviti si za vsako ceno svoj
»življenjski prostor«. Še posebej se je
podrobno bavil z vprašanjem pripojit-
ve Avstrije in sudestske ozemlja ter
s češkoslovaško. 15. marca.
Tu je bil Hitler odkrit in jasen. Pove-
dal je, da je monarkovski sporazu-
mom v češkoslovaškem vprašanju ni
bil storjen zaključek, temveč začetek
novega razvoja. In ostro je polemizir-
al proti Chamberlainu, ki je, poziva-
joč se na angleško-nemški sporazum z
dne 29. septembra, dejal, da je Hitler
vanj stavljeno zaupanje prelomil. Oku-
pacijo Češke je vodja Nemčije uteme-
ljal predvsem s strateškimi vojaški-
mi razlogi, ki niso mogli dopustiti, da
bi v boku Nemčije obstojalo še nade-
lje oporišče sovražnih letalskih sil in
najbolj opasno skladišče razstreliva v
srednji Evropi. Pri tem je Hitler izre-
kel nekaj prijaznih besed na naslov
pridnosti, sposobnosti in narodne sa-
mozavezi češkega naroda ter ponovil
že znano nemško tezo, da se Čehom
najbolje godi, kadar so v najozjem
sklopu z obdajajočim jih nemškim
prostorom.

Časopisne napovedi so vedele pove-
dati, da bo Hitler navedel kot pogoj
za svojo pripravljenost k poravnavi,
dase zapadne sile ne vežejo s Sovjetsko
 Rusijo. Vzbudilo bo zato presene-
čenje po svetu, da je tokrat voditelj
nemškega rajha Sovjetsko Rusijo pu-
stil popolnoma ob strani in da jo je v
svojih obširnih izjavah jedva ome-
nil.

Tudi na uvedbo splošne vojaške dolž-
nosti v Angliji Hitler ni naravnost re-
agirar. Glavna ost njegovih izjav in
v prvem delu govora pa je bila navzlic
temu naperjena proti Angliji in njeni
politiki, kateri poleg časopisja pripri-
suje Hitler glavno krivdo za današnje
komplikacije v svetu. Pri tem obraču-
nu pa Hitler ni zanikal velikih vrlin
in moči britanskega imperija ter je
poudaril svojo pripravljenost za sporaz-
um z angleško velesilo, seveda pod
pogojem, da se Anglija ne vmešava v
vprašanja in zadeve, ki se tičejo le
Nemčije in njenega življenjskega pro-
stora, ne meša torej v evropsko politiko
Nemčije.

Hitler je nemškim poslancem nazna-
nil dve veliki odločitvi: odpoved po-
morskega sporazuma z Anglijo in od-
poved nenapadalne pogodbe s Poljsko.
Angleško-nemški pomorski sporazum
je, kakor znano, določal medsebojno
razmerje glede izgraditve vojnega bro-
dovja obeh držav. Z angleške strani so
Nemcem očitali, da so v tem oziru z
zgraditvijo velikega števila podmornic
svoje obveze že pred meseci prekršili.
Toda bodi temu kakorkoli, dejstvo je,
da je bil pomorski sporazum tudi važ-
na politična vez med obeh državama;
njeno pretrganje kaže, kako daleč
sta se Nemčija in Anglija druga od
druge v zadnjih mesecih že oddaljili.

Neposrednega pomena pa je odpoved
nenapadalne pogodbe s Poljsko. Hitler
jo prikazuje kot prirodni odgovor Nem-
čije na poljsko-angleško pogodbo, češ
da Poljska v smislu svojih obvez na-
pram Nemčiji ni bila upravičena skle-
niti obrambne pogodbe z Anglijo. Pri
tej priliki je Hitler obrazložil, zakaj
se je Poljska toliko vzmernila in pred
mesecem pričela z mobilizacijo. Nave-
del je predloge, ki jih je nemška vla-
da stavila v Varšavi in izrazil svoje
zaučudenje, da je Poljska na nje odgo-
vorila z vojaškimi ukrepi, ko vendar
nemške zahteve niso hotele vzeti Polj-
ski ničesar, kar je njenega, in niso
imale namena okrniti njene suvereni-
tete. Kakor napram Angliji, tako je
tudi napram Poljski državni kancelar
izjavil svojo pripravljenost za nove
sporazume, toda ni dvomiti, da je z
današnjim dnem smatrati poljsko-nem-
ške odnose za znatno poostrene.

V drugem delu svojega govora je
kancelar Hitler prešel na direktno od-
govor prezidentu Rooseveltu. Točko za
točko je odgovarjal na vse Rooseveltove
pobude, kritike in opazke. Pri mno-

Hitlerjev odgovor Rooseveltu

Mednarodnega položaja odgovor ni razjasnil — Odpoved pomorske pogodbe z Anglijo in nenapadalne pogodbe s Poljsko — Odklonitev svetovne konference in razorožitve

Berlin, 28. aprila. br. Prvič po aneksiji
Češke in Moravske se je danes sestel nem-
ški državni zbor. Za sejo je vladalo veliko
zanimanje tudi po vsem inozemstvu, ker
je na njej kancelar Hitler govoril o nem-
škem stališču do mednarodnih problemov
in je bil njegov govor že v naprej ozna-
čen kot odgovor na znano Rooseveltovo
spomenico.

Sejo je otvoril predsednik državnega
zbora maršal Göring, ki je takoj podal
besedo kancelarju Hitlerju. Ko so se po-
gle ovacije, ki so mu jih prirejali člani
državnega zbora, se je Hitler najprej za-
hvalil božji previdnosti za vse, kar mu je
dala doslej storiť za nemški narod, zlasti
še za dogodke v mesecu marcu. Orisal je
nato svoje poglede na razvoj dogodkov po
svetovni vojni in na posledice versajske
mirovne pogodbe za Nemčijo. Naševal je
etape, kako se je Nemčija otrsala obvez-
nosti te pogodbe, ter pri tem poudarjal
miroljubnost nemške politike.

Prijateljstvo z Madžarsko in Jugoslavijo

Ko je govoril o odnosih do drugih držav,
je Hitler najprej opozoril na svoje
prejšnje izjave, da napram Franciji nima
nikakih teritorialnih zahtev, nato je ome-
nil nevtralnost skandinavskih držav, Ni-
zozemske, Belgije in Švice, potem pa na-
daljeval: »Ni treba omenjati Italije, s
katero nas vežejo najkrepkejši vezi pri-
ateljstva, niti Madžarske in Jugoslavije,
s katerimi, kot sošedami imamo »rečo ži-
veti v prirčenem prijateljstvu.«

Aneksija Češke in Moravske

Hitler je nato prešel na problem Češko-
slovaške. Rekel je, da je bila CSR umetna
tvorba versajske pogodbe, s katero so v
središču nemškega ozemlja ustvarili drž-
vo, ki je imela edino nalogo, da tvori
skladišče bomb za porušenje najvažnejših
nemških industrijskih centrov. Ko je po-
stala Nemčija pod narodno socialističnim
režimom zopet močna, je morala izginiti
tudi ta stalna nevarnost, ki jo je ogrožala.
Vrh tega da je bila Češka celo tisočletje
nemški življenjski prostor in združena z
nemškim gospodarstvom. Da so se za-
padno-evropske države interesirale za
usodo te v svojem interesu ustvarjene drž-
ave, je razumljivo, zmotno pa je, če so
v tej državi živčce narodnosti smatrale
za samostojne. Če pa na jezo demokratič-
nih hujšakcev zaradi tega ni prišlo do
vojne, je to pripisati naši zmernosti in pa
uvedenosti češkega naroda. Kar mi od
Čehov zahtevamo, je samo respektiranje
zgodovinskih dejstev in razvoja.

Hitler je nato govoril o monarkovski kon-
ferenci in orisal nadaljnji razvoj dogodkov,
ki so dovedli do razpada CSR. Monarkovski
dogovor je postal brezuspešen, ker so se
dogodki razvijali docela drugače in v Mo-
nakovu ustvarjena CSR dejansko ni več
obstoječa. Zato sem na vprašanje angleške
in francoske vlade glede jamstva za nove
meje CSR tako jamstvo tudi odklonil. S
proglasitvijo samostojne Slovaške je umet-
na tvorba CSR sama po sebi razpadla in
Češka se je morala po sili razmer vrniti v
svoj stari nemški okvir, ker Nemčija pod
nobenim pogojem ni bila voljna dopustiti
ohranitve tega vojaškega arzenala, ki je
predstavljala še vedno stalno nevarnost.

Koliko orožja je Nemčija dobila na češkem

Kako resnično je to, dokazuje orožje, ki
smo ga zaplenili: 1.502 letali, 501 protile-
talski top, 2.175 težkih in lahkih topov,
785 metalcev min, 569 tankov, 43.876 stroj-
nic, 114.000 pištol, 1.090.000 pušk, nad eno
milijardo municije za puške, nad 3 milio-
ne municije za topove itd., poleg tega
še razne druge vojne potrebščine v naj-
večjih množinah. Sreča je za milijone in
milijone, da se je v zadnjem trenutku po-
srečilo preprečiti eksplozijo na tem mestu.
Z likvidacijo CSR je Nemčija srednje-
evropsko nevarnost končno veljavno spravi-
la s sveta.

Kolonije

Če G. Chamberlain smatra, da je mona-
kovska politika s tem pokopana, potem
vzamemo to na znanje in bomo iz tega iz-
vajali konsekvence. Nemčija je vedno go-
jila prijateljska čustva do Anglije in obža-
luje ta razkol, ker priznava velike civilizaci-
torske zasluge angleškega naroda. Ker pa
Anglija vsega tega noče razumeti, ne
moremo računati na njeno prijateljstvo,
nego se moremo zanašati samo na svojo

gih je poudarjal istovetnost Roosevelt-
ovih izjav z lastnim postopanjem,
vendar se je v večini svojih odgovorov
poslužil ali celo ironičnega tona, ali
skepske, ali celo direktne odklonitve. V
celoti se lahko vsa ta njegova izjava-
nja smatrajo za odklonitev Roosevelt-
ovih pobud, čeprav je bila ta odkloni-
tev marsikje diplomatsko spretno pri-
krita. Hitler je v samem govoru odklo-
nil kot nepotrebno podajanje jamstev
državam, ki jih navaja Rooseveltov po-
ziv, v kolikor bi tega same ne želele,
pač pa je Zedinjenim državam Sever-
ne Amerike in vsem ostalim državam
ameriškega kontinenta zagotovil, da ne
gosti proti njim nobenih napadalnih na-
menov in da je zato najboljše, ako se
tudi one ne izpostavljajo za druge, ka-

lastno moč. G. Chamberlain je nedavno iz-
javil, da Nemčiji ne more več zaupati. Tudi
nam ne sme zameriti, če do Anglije nima-
mo več zaupanja. Angleži pa naj vedo, da
bomo vedno zahtevali tudi od Anglije vr-
nitev nemških kolonij. Še vedno upam, da
bo imela Anglija, za katero so nemške
kolonije brez pomena, razumevanje za nem-
ške potrebe in da bo znala ceniti nemško
prijateljstvo.

Odpoved pomorske pogodbe z Anglijo

Če pa Anglija misli, da mora vedno in
pod vsemi okoliščinami nastopati proti
Nemčiji, kakor to potrjuje njena najno-
vejša politika obkoljevanja Nemčije, po-
tem je postala brezpredmetna vsaka po-
godba in je s tem uničen tudi angleško-
nemški pomorski dogovor. Odklonil sem se,
da danes angleško-nemško pomorsko po-
godbo odpovem. Če polaga Anglija važ-
nost na to, da se prepreči oboroževalno
tekmovanje, sem pripravljen se nanovo
o tem z njo pogajati in srečen bom, če
pridemo do odkritega in jasnega sporaz-
uma. Nemčija noče ničesar, kar ji ne
pripada. Nobene druge države ne ograja.
Če pa jo bo kdo napadel, bo naletel na
odpor, ki je vsemu dorasel.

Mimogrede je Hitler nato omenil pri-
ključitev Klajpede in prešel na gos-
podarske zveze Nemčije, ki jih demokrati-
ski politiki skušajo sedaj porušiti. Oni huj-
skajo k bojkotu Nemčije, da bi jo na ta
način izstradali. Toda Nemčija se ne da
izstradati, nego se bo branila. Tudi z na-
siljem se Nemčija ne bo dala izpodriniti
s svojih tržišč. To pa ne pomeni, da bi
hoteli države, s katerimi imamo tesne go-
spodarske stike, spraviti v svojo odvis-
nost.

Konec nenapadalne pogodbe s Poljsko

V nadaljnjih izjavah se je Hitler bavil
z odnosi Nemčije do Poljske. Rekel je,
da je bila Nemčiji z ustanovitvijo Polj-
ske po versajskem diktatu zadana najtež-
ja rana. Nerazumljive določbe o poljskem
koridoru so imele za cilj, ustvariti ne-
premostljivo nasprotstvo med Nemčijo in
Poljsko. Kljub vsemu sem vedno upošteval
pravico Poljske do izhoda na morje. Z
maršalom Pilsudskim sem naposled skle-
nil pogodbo, po kateri smo se odrekli voj-
ni kot sredstvu pri urejanju medsebojnih
sporov. Edino vprašanje, ki je ostalo po
tem še odprto, je bilo vprašanje Gdanske.
Predlagal sem Poljski, naj se Gdansk pri-
ključi Nemčiji in naj si Nemčija zgradi
skozí poljski koridor avtomobilsko cesto in
železnico z eksteritorialnim značajem. Za-
to pa je Nemčija pripravljena priznati vse
gospodarske pravice v Gdansk, končno
veljavno priznati sedanjo mejo med Nem-
čijo in Poljsko ter skleniti nenapadalni
pakt za dobo 25 let. Slovaška naj bi se po-
stavila pod skupno varstvo Nemčije in
Poljske.

Iz nerazumljivih razlogov je poljska vla-
da to odklonila. V odgovor na moje pre-
dloge je mobilizirala slično kakor nekoč
Češkoslovaška. Toda to je bil le enkratni
predlog in če ga je Poljska odklonila ni
naša krivda.

Pod izgovorom, da ima Nemčija napa-
dalne namene je poljska vlada prevzela ob-
veznosti, da bi morala v danem primeru
Nemčijo vojaško napasti. V tem vidí do-
kaz, da je Poljska prekršila pakt, ki smo
ga sklenili z maršalom Pilsudskim in z
današnjim dnem ta pakt za Nemčijo ne
obstoja več. To sem danes sporočil poljski
vladi. Če hoče Poljska skleniti z nami no-
vo pogodbo, bomo to pozdravili. Seveda pod
pogojem, da bodo obveznosti popolnoma
jasne.

21 točk odgovora Rooseveltu

V tretjem delu svojega govora je Hitler
v 21 točkah analiziral Rooseveltovo posla-
nico in na njo odgovarjal. Pridružil se je
Rooseveltovemu mnenju, da bi bila vojna
gorje za ves svet. Poudaril pa je, da Nem-
čija nikogar ne ograja in da se vedno bori
za udržitve miru. Zahteval je od zapadnih
držav, naj preprečijo kampanjo v tisku,
ki najbolj ogroža mir. Roosevelt govoril o
treh državah, ki so izgubile svojo neodvis-
nost. Ako je mislil Avstrijo, se je ta po
svobodni odločitvi vrnila v okvir Nemčije.
Ako je mislil Češko, je ta narod izgubil

kor so to že večkrat storile, čeprav sa-
me niso nikdar bile v nevarnosti.

Ob priliki naševanja posameznih
držav zasluži posebno pozornost prija-
teljska omemba Jugoslavije skupno z
Madžarsko, kar tudi z nemške strani
potrjuje željo po sporazumu med Beo-
gradom in Budimpešto, na drugi stra-
ni pa daje naši državi priznanje za
njeno politiko popolne nevtralnosti in
nevmešavanja v sedanje spore med ve-
lesilami, odnosno za njeno razumeva-
nje nemške politike, zlasti gospodars-
ske, ki Nemčijo najbolj neposredno za-
nima. Po tem lahko zaključimo, da so
razgovori našega zunanjega ministra
dr. Cincar-Markovića tudi v Berlinu
potekli v prav tako prijateljskem du-
hu kakor oni v Benetkah.

svojo neodvisnost že leta 1918., ker je bila
njegova samostojnost dejansko le odvisnost
od tujih sil. V Afriki pa so izgubili neod-
visnost skoraj vsi tamošnji narodi.

V naslednjih točkah je Hitler zavračal
Rooseveltovo zahtevo, naj da nenapadalna
jamstva državam, ki so v spomenici našte-
te. Rekel je, da je Roosevelt naševal tudi
države, s katerimi živi Nemčija v prijatel-
stvu ali celo zavezništvu. Nemška vlada je
povprašala pri nekaterih državah, ki pa so
vse soglasno odvrnile, da se ne čutijo ogro-
žene in da niso zahtevale ameriške inter-
vencije. Nemčija pa je še danes priprav-
ljena vsaki teh držav dati nenapadalno iz-
javo, ako katera država to želi.

Na Rooseveltovo pobudo glede velike
svetovne konference, ki naj bi uredila
sporne zadeve, je Hitler odgovoril, da
po izkušnjah z Društvom narodov Nemčija
ne veruje več v take konference. Amerika
in ostale demokratične velesile naj najprej
same z dejanjem pokažejo vojo priprav-
ljenost za mirno ureditev vseh problemov.
Lahko je njim govoriti, ko imajo vsega v
izobilju. Nemčija pa mora preživljati po
150 in več ljudi na kvadratni kilometer.
Tudi z razorožitvijo je Nemčija imela že
žalostne izkušnje po svetovni vojni. Zato

Hitlerjeve note Angliji, Poljski in Ameriki

Izročitev odgovora Rooseveltu ter odpovedi pogodb angleški in poljski vladi — Prvi odmevi govora

London, 28. apr. br. Še preden je Hitler
dovršil svoj govor, je prispelo iz Berlina
v London posebno kurirsko letalo z več-
jim številom izvodov angleškega prevoda
Hitlerjevega govora. Ti prevodi so bili ta-
koj izročeni angleškemu zunanjemu mi-
nistrstvu in nekaterim glavnim angleškim
ministrom.

Opoldne je bil v angleškem zunanjem
ministrstvu tudi odpravnik poslov nem-
škega poslanstva. Kakor se je izvedelo,
je izročil tam memorandum nemške vlade,
s katerim odpoveduje pomorsko pogodbo
iz leta 1935. Iz Varšave poročajo, da je bil
izročen podoben memorandum tudi polj-
ski vladi glede odpovedi pakta iz leta 1934.
Odpravnik poslov ameriškega poslan-
stva v Berlinu pa je bil izročen Hitlerjev
govor v angleškem prevodu kot odgovor
na Rooseveltovo poslanico.

Angleški uradni krogi še niso zavzeli
nobene stališča do Hitlerjevega govora.
Računati je s tem, da bo proučitev go-
vora dovršena šele jutri. Medtem pa že
naglašajo, da je Hitler v nasprotju z do-
ločbami pogodbe o razmerju pomorskih
vojnih sil Anglije in Nemčije to pogodbo
z enostranskim aktom odpovedal. Ni zna-
no, kaj bo Hitler sedaj storil in kakšne
pogoje bi eventualno stavil, če bi se pri-
čela nova pogajanja, za kakršna se je v
svojem govoru izrekel.

Roosevelt govora ne smatra za odgovor

Washington, 28. aprila AA. (Reuter) Tu-
kajšnjim političnim krogom je bilo snoči
sporočeno, da Roosevelt ne bo smatral da-
našnjega Hitlerjevega govora kot odgovor
na svoj poziv. V uradnih krogih smatrajo,
da Roosevelt pričakuje pismenega odgo-
vora na poslanico, ki jo je poslal Hitlerju
in Mussoliniju. Pismeni odgovor bi se
mu imel izročiti diplomatskim potom. Za-
radi tega uradni krogi ne bodo dali nobe-

je mogoče Rooseveltu samo odgovoriti, da
v bodoče Nemčija ne bo več odlagala
orožja in se s tem na milost in nemilost
izročala drugim.

Zavezništvo z Italijo

Govorec o španiji je kancelar Hitler
prvič javno povedal, da so se tam borili
tudi nemški legionarji, nato je govoril o
nerazdruženem prijateljstvu in zavezništvu
z Italijo. Rekel je, da je vsak poskus lo-
čitve Rima od Berlina smešen. Zaradi te-
ga je tudi nemški narod z odobravanjem
spremljal italijansko akcijo v Albaniji, ker
si je Italija tako zagotovila svoj življen-
ski prostor.

Hitlerjev govor je bil v državnem zboru
sprejet z velikim aplavzom. Maršal Gö-
ring je kot predsednik državnega zbora
nazadnje še naglasil, da je Hitler v svo-
jem govoru želel, da bi ga državni zbor
potrdil ali odklonil. Karkoli bo Hitler sto-
ril, mu bo nemški narod v slepem zaupal
in v veri v njega potrdil in mu sledil. S
klici »Sieg-Heil« so bili Hitlerjev govor
in v njem vsebovane odločitve odobreni
ter seja ob 14.30 zaključena. Trajala je
dve uri in pol.

Hitlerjeve note Angliji, Poljski in Ameriki

nega komentarja o Hitlerjevem govoru.
Vatikan, glasilo o zagrebškem sporazumu

Prve pariške sodbe

Pariz, 28. aprila. br. Hitlerjev govor na
pariške politične kroge ni napravil vzne-
mirajočega vtisa. Nihče ni računal, da bi
Hitler pristal na Rooseveltovo poslanico,
a še manj, da bi napovedal dogodke, ki
bi pomenili neposredno nevarnost za mir.
Za bistveno točko Hitlerjevega govora
smatrajo odpoved poljsko-nemškega pakta
iz leta 1934. Hitler je menil, da je Poljska
z novimi obveznostmi v zvezi z Anglijo in
Francijo prekršila smisel in duh tega
pakta. V resnici pa so obveznosti, ki jih
je Poljska sprejela do Anglije in Francije,
stroktno defenzivnega značaja, torej po-
vsem enakega, kakor so bile pogodbe, ki
jih je Poljska sklenila z drugimi država-
mi, na primer s Francijo še pred svojim
paktom z Nemčijo in ki so bile v tem
paktu tudi upošteevane.

Odmev iz Amerike

Washington, 28. aprila. br. V Ameriki je
vladalo za Hitlerjev govor veliko zima-
nanje, čeprav je državno tajništvo za zuna-
nje zadeve že snoči objavilo, da tega go-
vora ne bo smatralo za odgovor na Roose-
veltovo poslanico. Zato uradni krogi doslej
tudi še niso podali nikake izjave o Hitler-
jevem govoru. Ameriški listi so opremili
svoja dolga poročila o Hitlerjevem govoru
z ostrimi naslovi, komentarjev pa še ne
objavljajo.

Roosevelt bo jutri govoril po radiu

New York, 28. aprila. AA. (DNB): Roo-
sevelt bo imel v nedeljo picko newyor-
škega radia velik govor. V govoru pa naj-
brž ne bo odgovarjal na govor, ki ga je
imel Hitler danes v rajhstagu.

Vojaška dolžnost odobrena v obeh zbornicah

Lordska zbornica je zakon sprejela soglasno, poslanska pa z več ko dvetretjinsko večino

LONDON, 28. apr. g. Spodnja zbor-
nica je sinoči pozno v noč razpravljala o
predlogu zakona glede uvedbe sploš-
ne vojaške obveznosti. V debato je po-
novno posegel ministrski predsednik
Chamberlain ter zavrnil ugovore opo-
zicije, ki se je ogrevala za ohranitev
dosedanjega prostovoljskega sistema.
Poudaril je ponovno, da Anglija nima
napadalnih namenov, da pa je dolžna sa-
ma sebi in svojim zaveznikom, da si za-
gotovi tako obrambo, da bo v vsakem
primeru dorašla svoji nalogi. Res je, da
predstavlja uvedba splošne vojaške ob-
veznosti v mirni dobi izreden ukrep,
toda danes že ni več mogoče govoriti,
da živimo v dobi miru, ker so vsak dan
možna presnečenja. Če bi Anglija uva-
jala vojaško obveznost šele po izbruhu
vojne, bi bilo morda že prepozno.

Proti polnoči je bilo zaključno gla-
sovanje in je bil zakon o uvedbi sploš-
ne vojaške obveznosti sprejet s 376
proti 145 glasovom. Zbornica je izid gla-
sovanja sprejela z dolgotrajnim ploska-
njem. Več poslancev opozicije se je gla-
sovanja zdržalo.

Gornja zbornica je zakon sprejela že
včeraj. Po govoru zunanjega ministra
lorda Halifaxa, ki je utemeljil pred-

log zakona, je zbornica brez debate so-
glasno in z aklamacijo odobrila zakon-
ski predlog, ki stoji z današnjim dnem
v veljavo in se bo prišel že v ponedel-
jek izvajati.

Priprave za izvedbo zakona

London, 28. aprila. br. Danes dopoldne
je imel ministrski predsednik Chamberlain
z nekaterimi člani ožjega kabineta daljšo
konferenco, na kateri so obravnavali po-
drobne določbe zakonskega načrta o voja-
ški službeni obveznosti, ki bo v ponedel-
jek objavljen.

Vojaška dolžnost

tudi za Severno Irsko

Belfast, 28. aprila. AA. (Reuter). Pred-
sednik vlade Severne Irske je zaprosil
predsednika angleške vlade, da izvaja
sklep o obvezni vojaški službi tudi v se-
verni Irski.

Razorožitev Hlinkovih gardistov

Bratislava, 28. aprila. br. Vrhovni po-
veljnik Hlinkove garde Mach je danes
povzal vse gardiste, naj takoj izroče svoje
orožje policiji. V bodoče bo nošenje orožja
kaznovano. Le v izrednih primerih se bo-
do posameznikom izdala dovoljenja za no-
šenje in rabo orožja.

Zadovoljstvo v Berlinu s politiko Jugoslavije

Važen komentar nemškega diplomatskega glasila

Berlin, 28. aprila. AA. DNB: »Diplomatska in politična korespondenca« komentira obisk jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Cincar-Markovića v Berlinu in pravi med drugim:

V tem obisku je treba videti veleposredniški dogodek. Nemško-jugoslovenski razgovori zlasti po beneških razgovorih dokazujejo, da politika osi v nasprotju z zlobnimi trditvami tujine, ne stremi za tem, da bi kačila mir, temveč hoče doseči vlogo in sodelovanje v skupnem življenjskem prostoru. Prijateljsko in z medsebojnim zaupanjem prežeto razmerje med nemškimi in jugoslovenskim narodom ne temelji samo na pojmovanju, da morajo sosednji narodi sodelovati, ampak tudi na vzajemnem spoštovanju, ki izvira iz dobrih in slabih dni. Srbski vojak si je med vojno pridobil najvišje spoštovanje nemških vojakov. Od takrat sta oba naroda vse bolj in bolj razumela, da med njima ni nobenega tekmovalnega nasprotja interesov. Nasprotno, lojalnost in zdravi razum ju silita k priznanju, da edinstvo katerega naroda nikakor ne more priti navzkriž z življenjskimi interesi drugega naroda. Naraven nacionalni razvoj je najboljša podlaga ustvarjanja in plodnega sodelovanja. Nemški narod se posebno veselja dejstva, da se je med obiskom dr. Cincar-Markovića v Berlinu srečno končalo delo notranje konsolidacije in s tem tudi zboljšal zunanji položaj kraljevine Jugoslavije. Plodovito nemško-jugoslovensko razmerje kaže že z dejstvom svojega obstanka v smer splošne nemške politike v tem delu Evrope. To razmerje dokazuje, da pomenijo odnosi, ki so zgrajeni na vzajemnem zaupanju brez pridržkov, najzanesljivejši temelj za poznejši zunanji in notranji razvoj, zmogljiv za odpor pred vsemi krizami. Jugoslovenski narod sme biti prepričan, da napredek in blagostanje

njegove domovine ustreza najskrajnejšim željam držav osi. Najnovejša izkušnja so posebno pokazale nemškemu in italijanskemu narodu, da se na jugovzhodu Evrope začenja ustvarjati solidarnost, ki ne bo bodi nikoli izpodrinila intrige drugih držav v tem delu Evrope. V teh urah napetosti se torej odpirajo srečne perspektive vsakemu prijatelju miru, to se pravi, da se je v uri, ki je bila odločilna za Evropo, moglo ugotoviti jasno naziranje in trdna volja, ki lahko služita za zgled. Pokazalo se je, da se neodvisnost ne brani s pristopanjem k tujemu in sovražnemu taboru, ampak z odločnim sodelovanjem brez pridržkov in brez omahovanja, v blagor vseh držav, ki spadajo v naravno življenjsko skupnost.

Berlin, 28. aprila. AA. DNB: Pred odhodom iz Berlina je jugoslovenski zunanji minister dr. Cincar-Marković izjavil časnika, da je se zmerom pod živim vtisom sestanka voditelja rajha in da je srecen, ker more ugotoviti, da je politika prijateljstva in sodelovanja med Nemčijo in Jugoslavijo našla svoje novo potrdilo.

Jugoslovenska svečanost v Berlinu

Berlin, 28. aprila. AA. (DNB). O priliki dograditve novega poslopja jugoslovenskega poslanstva v Berlinu je bil večer popoldne prirejena čajanka, ki so ji prisostvovali jugoslovenski poslanici, člani jugoslovenskega poslanstva, generalni konzul Schubert, predstavnik nemškega ministrstva ter druge ugledne osebnosti. Po govoru načelnika nemškega gradbenega ministrstva je poslanik Andrić povabil v imenu jugoslovenske države vse delavce, ki so sodelovali pri graditvi jugoslovenskega poslanstva, v restavracijo Tiergartenhof.

Angleško-ruska pogajanja v pariški luči

V ugledni francoski zunanje-politični reviji »L'Europe Nouvelle« razpravlja Paul Drailmiere o angleški zamisli ruske pomoči v primeru konflikta in navaja, da je angleška vlada med 14. in 20. aprilom tega leta stavila Rusiji naslednje konkretne predloge:

Rusija naj bi dala jamstva ne le Poljski in Rumuniji, temveč vsem svojim evropskim sosedom z izjemo Finske, ki ne reflektira na jamstvo izjavo, ker se od nikoder ne čuti ogrožena. Rusija pa bi se s temi jamstvi ne zavezala, da prisloži tem državam z orožjem na pomoč, ako bi bile napadene, temveč le, da jim v primeru vojne in ako jo one same za to zaprosijo, nudi materialno, finančno in eventualno letalsko pomoč. Rusija naj bi z drugo besedo igrala vlogo neke rezervne, ki bi bila pozvana k sodelovanju samo v primeru potrebe. Glede baltičskih držav je Stalin že večkrat izjavil, da bi Rusija napad na njih smatrala za napad zase in bi jim prišlo na pomoč. Ostane torej praktično samo vprašanje pomoči Poljski in Rumuniji. Angleška vlada se je trudila, da pridobi Varšavo in Bukarešto za pristanek na rusko pomoč v zgoraj naznačenem obsegu. Razen tega pa bi bila angleška vlada pripravljena skleniti z Rusijo posebej pogodbo o vzajemni pomoči. Vsebinske pogoje bi bila odvisna od tega, kaj bi lahko Rusija storila za svoje sosedje v primeru konflikta. Zdi pa se, da so ruski predlogi širši od angleških. Njih prava vsebina se

vedno ni znana, ve se le, da jih angleška vlada proučuje. V tem stanju so sedaj pogajanja med Anglijo in Rusijo. Za njih končni izid bo veliko odvisno od stališča, ki ga bosta končno zavzeli Poljska in Rumunija.

Francija in Turčija

Poluradni pariški »Temps« objavlja naslednje informacije o pogajanjih, ki jih vodi Francija s Turčijo:

Pogajanja zunanjega ministrstva s turško vlado o vzajemni pomoči so tik pred zaključitvijo. Poslednji razgovori se vodijo samo še o razsežnosti področja, na katerem naj bi veljalo načelo o vzajemni pomoči in ki bi moglo razen Francije in Velike Britanije obsegati še Turčijo, Rusijo, Grčijo in Rumunijo. Istočasno so med francosko in turško vlado v teku pogajanja glede Sirije. V zvezi s temi pogajanjimi je bilo te dni več konferenc v zunanjem ministrstvu. Na konferencah je bil tudi francoski visoki komisar v Siriji Gabriel Pauux.

Potemkin v Ankari

Ankara, 28. aprila. br. Namestnik ruskega komisarja za zunanje zadeve Potemkin je bil v Ankari sprejet z velikimi častmi. Na postaji ga je pozdravil turški zunanji minister Saradzoglu. Potemkin ostane v Ankari do jutri zvečer.

Pismo kralja Karola Daladieru

Pariz, 28. aprila. w. Kakor poroča »Matin«, je rumunski zunanji minister Gafencu izročil ministru predsedniku Daladieru osebno pismo kralja Karola. V Parizu govore čimdalje bolj o možnosti, da se bodo mogle popolnoma odstraniti težkoče glede uresničenja načrta o zaključitvi pakta za rusko pomoč, če bi se sklenila zveza črnomoških držav Rusije, Turčije in Bolgarije. Zato pripisuje Rusija veliko važnost tudi prizadevanju, da bi se uredili odnosi med Rumunijo in Bolgarijo in sicer z rumunskimi koncesijami v prid Bolgarije v Dobruddži.

Gafencu je podrobno obrazložil zunanjo ministru Bonnetu stališče rumunske vlade glede na mednarodni položaj.

Angleška delegacija iz Bukarešte v Atene

London, 28. aprila. br. Agencija Press Association poroča, da namerava del angleške gospodarske delegacije, ki se sedaj v Bukarešti pogaja za novo ureditev trgovinskih odnosov med Anglijo in Rumunijo, po doseženem sporazumu odpotovati v Atene. Sporazum z Rumunijo bo dosežen najkasneje v tednu dni. V Atenah bodo imela pogajanja ena značaj, kakor sedanja pogajanja v Bukarešti.

Francosko brodovje v Gibraltarju

Gibraltar, 28. aprila. br. Pojav nemškega vojnega brodovja v Ceuti, Algecirasu, Malagi in Tangerju je vzbudil v tujajskih pomorskih krogih veliko pozornost. Sprito čelo je bilo pričakovati, da bodo takoj izvršeni protukrepi z angleške in francoske strani. Dejansko so že sredi priprave v Gibraltar štiri francoske vojne ladje, in sicer ena oklopnica, ena križarka ter dva rušilca, davi pa se je zasedlo v gibraltarski luki še šest francoskih vojnih ladij in sicer oklopnici »Provence« in »Bertaine« ter štirje rušilci. Druge francoske vojne ladje križarijo v gibraltarski okolici.

Vesiko obrambno posojilo v Belgiji

Bruselj, 28. aprila. AA. (Havas). Listi poročajo, da namerava vlada razpisati kratkoročno posojilo v znesku 600 do 700 milijonov frankov. Od tega bi se polovica porabila za dela za obrambo civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi.

Beleške

Evropsko časopisje o knezu Pavlu

Evropsko časopisje posveča povodom rojstnega dne Nj. Vis. kneza namestnika Pavla mnogo pozornosti njegovi visoki osebi in naši državi. Zlasti topli članki so bili objavljeni v čeških, poljskih, nemških, italijanskih, angleških in francoskih listih. V teh člankih se posebno poudarjajo velike državniške sposobnosti in široka izobrazba kneza namestnika. Listi pišejo, da je njegovi močnosti uspelo urediti notranje razmere Jugoslavije, na zunanje pa ohraniti neodvisno zunanjo politiko, ki se ne veže z nobenim blokom. Večina listov objavlja tudi sliko kneza namestnika.

Srbi in Hrvati v mešanih krajih

Zagrebski »Jutarnji list« objavlja razgovor z narodnim poslancem in glavnim tajnikom Samostojne demokratske stranke Savo Kosanovićem o poteku konferenc med pristaši SDS v vrbski banovini. Po miselnosti g. Kosanovića je položaj v Bosanski Krajini najbolj delikaten, ker se tu križajo pravoslavna, katoliška in muslimanska vera ter žive med seboj pomešani Srbi in Hrvati.

Dalje pravi: »Na Bosansko Krajino, ki bi morala biti spojka med srbstvom in hrvatstvom, so se vrgli temni elementi in poskušili razburiti tamonjne Srbe. Njihove namere pa so propadle. Sam sem se prepričal, da je ogromna večina tamonjnih Srbov, Hrvatov in muslimanov za politiko narodnega sporazuma in za rešitev hratskega vprašanja. Ugotovil pa sem tudi na svoje največje veselje, da se ustvarja danes narodni sporazum že med ljudstvom samim, med hratskimi in srbskimi naselji. Mi smo bili vedno proti ustvarjanju posebne srbske fronte. Srbstvo je danes nacionalno satirano. Hrvatstvo pa še ni. Srbstvo v mešanih predelih naše domovine mora biti tolačen državnih težnj, ne pa orožnik države.«

Spomenica zagrebške Delavske zbornice

Zagrebski listi objavljajo spomenico Delavske zbornice v Zagrebu, ki polemizira z upravo centralne delavskih zbornic. Med drugim očita Centrali delavskih zbornic, da se ne briga za izvajanje delavske zakonodaje in da celo podpira stremeljenja po odločitvi volitev v delavske samoupravne ustanove. Nato spomenica pravi:

»Svobodni delavski in nameščenski pokret na Hrvatskem prav tako zavrača zahteve po uvajanju enotnega in izključnega delavskega in nameščenskega sindikalnega pokreta na totalitarnih osnovah. V tem so si složne vse hratske delavske in nameščenske strokovne organizacije, naj bodo potem že socialistične ali pa pripadnice hratskega narodnega pokreta. Nasprotno zahtevajo vse hratske delavske in nameščenske strokovne organizacije razpis volitev za delavske samoupravne ustanove.«

Preložen tabor slovenskega Jugorasa

Zveza združenih delavcev je napovedala prvi slovenski delavski tabor, ki naj bi se vršil 7. maja v kinu »Unionus«. Za organizacijo tega tabora je doložila tudi nova uprava Delavske zbornice lep mesec. Sedaj pa poroča »Slovenski dom«, da je »prvi slovenski delavski tabor« preložen od 7. maja na 4. junij zaradi »nekaterih nepremostljivih zaprek«. Kake so te zapreke, Zveza združenih delavcev ne pove.

Deklaracija v Jugoslaviji živečih Čehov in Slovakov

Zagrebski listi objavljajo deklaracijo »Češkoslovaške zveze«, osrednje organizacije vseh čeških in slovaških društev v Jugoslaviji. V resoluciji privzgo zastopniki Čehov in Slovakov, ki žive na ozemlju kraljevine Jugoslavije, da bodo kakor doslej tudi v naprej složno sodelovali. V utemeljitvi tega sklepa pravi resolucija:

»Prepričani smo da je edino jamstvo za naš skupni napredek naše edinstvo. Sodelovanje in edinstvo med nami bomo v bodoče še poglobili v veri, da tako najbolje koristimo sebi samim, kakor tudi svojim bratom v stari domovini. Z neizrečeno bolestjo občutimo katastrofo in ukinitev samostojne Češkoslovaške, ki je vstala po tolikih stoletjih za ceno tako velikih žrtv. V teh težkih dneh svečano izjavljamo, da bomo ostali zvesti duhu in mislim velikega osvoboditelja Masaryka in našega narodnega junaka štefanika.«

Nova češka vlada

Praga, 28. aprila. AA. Sporazum s protektorjem rajha je predsednik države Hacha imenoval novo češko vlado, ki je sestavljena sledeče:

predsednik vlade in minister za notranje zadeve general Eliáš, finančni minister Kalfus, prosvetni minister Jan Kašas, pravosodni minister Jaroslav Krejčí, minister za trgovino in industrijo Vlastimil Šadek, prometni minister Henrik Havelska, gradbeni minister Dominik Člupera, poljedelski minister Vladislav Feuerabend ter minister za socialno politiko in narodno zdravje Ladislav Klumpart.

Konferenca poljskih škofov

Varšava, 28. aprila. AA. Konferenca poljskih nadškofov in škofov, ki je bila v Varšavi pod predsedstvom kardinala Hlonda, je izrazila svoje zadovoljstvo, da vidi poljski narod enodušen v sedanjem mednarodnem položaju. Konferenca je izdelala poslanico za poljsko duhovščino, ki bo prebrana vsem vernikom. Poslanica poziva Poljake, naj molijo za ohranitev miru.

Tri smrtne žrtve avtomobilske nesreče

Beograd, 28. aprila. p. Iz Kotora poročajo o hudi avtomobilski nesreči, pri kateri so se trije potniki ubili, dočim je bil četrti hudo ranjen. Na ovinku pri Djeno-vidu je padel zasebni avtomobil v prepad in so se ubili potniki Kramjac, Ištman in Milenković, dočim so četrtga potnika Petrića prepeljali v bolnišnico v Kotoru, kjer so mu morali odrezati nogo. Nesrečo je zakrivil šofer s svojo neprevidnostjo.

Ban dr. Natlačen na severni meji

Na svojem inspekcijskem potovanju po severnih srezih banovine je ban dr. Natlačen v četrtke obiskal Prevalje, Mežico, Črno, Guštanj, Dravograd, in še nekatere druge kraje dravogradskega sreza. Včeraj je preko Mute prispel v Marenberg, kjer so mu kakor povod drugod priredili svečan sprejem. V svoji zahvali za pozdrave je ban izrazil prepričanje, da bo njegov obisk zatri propagando, ki so jo v zadnjem času širili neodgovorni elementi ob naši prelepi severni meji. Neodgovorna propaganda bo še nadalje ostala brezuspešna, saj ni nobenega razloga, da bi se mogel kdo razburjati. Naša država ne bo storila ničesar, kar bi moglo kaliti dobro razmerje s sosednimi državami, obenem pa je trdno odločena braniti vsako pod slovenske zemlje pred komurkoli.

Ban je zaključil z željo, naj bi patriotične manifestacije, ki jih je povod sprožil njegov obisk, dvignile narodno in državno zavest prebivalstva, zlasti tudi šolske mladine, ki naj se bolj ljubi svojo domovino in svojega mladega kralja Petra II.

Kako so tekli zagrebški razgovori

Beograd in Zagreb v pričakovanju odločitve — »Hrvatski dnevnik« o obsegu in vsebini zagrebških pogajanj

Beograd, 28. aprila. p. Politična pozornost je bila danes sicer osredotočena na Hitlerjev govor, toda nič manj živahno se ni razpravljalo v politični javnosti o rezultatih zagrebških razgovorov. O vsebini teh razgovorov do sedaj niso znane podrobnosti, ve se le, da je njihov rezultat kompromis v glavnih črtah. Ve se tudi, da v Zagrebu ni prišlo do neke pismene pogodbe ali do nekega protokola, in da ničesar ni bilo formalno podpisano. Dr. Maček in g. Cvetković sta se ustmeno sporazumela. Pač pa obstojajo izvestne podlage ali priloge, ki pojasnjujejo ves predmet vprašanja.

Dopolne so mnogi napovedovali, da bo odločitev donesena že danes. To se z avtentičnega vira demantira. Po drugi verziji bo položaj razčiščen do nedelje, na izključeno, da se zavleče še za nekaj dni.

Zagreb, 28. aprila. o. »Hrvatski dnevnik« piše:

Jutranji beograjski listi ne prinašajo o včerajšnjih razgovorih dr. Mačka in predsednika vlade Cvetkovića nobenih posebnih vesti, beležijo le službeno objavo in onih par besed, ki jih je predsednik vlade izreka v Beogradu. H. D. demantira, da se b. 30. t. m. v nedeljo sestalo hratsko narodno zastopstvo. Kdaj bo sklican sestanek hratskega narodnega zastopstva, o tem bo izdano obvestilo. Včeraj in danes so bili mnogi narodni poslanci pri dr. Mačku. Dr. Maček je podrobno obvestil svoje tovariše, ki so mu izrazili svoje priznanje in zahvalo.

Jutranji listi poročajo: V Zagrebu gledajo po odhodu predsednika vlade povsem mirno in odločno na položaj. Storjeno je bilo vse, kar se je moglo storiti. Dobra volja se je pokazala pri obeh mandatorjih, vpoštoval se je mednarodni položaj, a tudi najvažnejši interesi naroda in države.

Zagreb, 28. aprila. o. V političnem uvodniku piše »Hrvatski dnevnik«:

Hrvatska javnost je prilično obveščena o nekaterih momentih v razgovorih dr. Mačka in predsednika vlade. Ta javnost bo se popolneje obveščena po hratskih narodnih zastopnikih, ki so včeraj in danes obiskali dr. Mačka. Kakor smo že javili, sta dr. Maček in Dragiša Cvetković izročila v teh razgovorih drug drugemu predloge, ki so bili proučeni, nakar sta se ponovno sestala. Končno sta se sporazumela o enem izmed teh predlogov. Izvršitev tega predloga sicer ne bi bila definitivna rešitev hratskega vprašanja, ker bi se imelo še dosti izpolniti, toda ustvarjen bi bil mnogo boljši položaj in prava atmosfera za ugodnejše nadaljnje razgovore. Ustreglo se je vsem, ki so na dolgo in široko govorili o ustvaritvi ugodne atmosfere. Vodil se je račun tudi o stvarnih in umetnih občutljivostih ter se je izognilo vsemu, kar bi moglo dati povod za kakršnokoli kampanjo proti temu, kar bi se imelo na podlagi tega predloga izvršiti. Ta predlog bi moral navdušiti vse, ki so neprestano pisarili in govorili o ravnopravnosti, ker omogoča, da se ravnopravnost vendar že enkrat skuša

Za Marenbergom je ban dr. Natlačen obiskal Vuhred, Ribnico na Pohorju in Falotter prispel kmalu po 12. uri v Maribor. Tam se je udeležil svečane seje mestnega sveta, ki so ji prisostvovali tudi škof dr. Tomažič ter vsi predstavniki mariborskih uradov in mariborskega javnega življenja. V odgovoru na pozdrave župana dr. Juvana in škofa dr. Tomažiča je ban med drugim poudaril, da vidi v tej lepi manifestaciji voljo Maribora pokazati zvestobo in ljubezen do naše države, kraljevine Jugoslavije. Tudi on prihaja v teh rešnih časih v Maribor zlasti zato, da kot najvišji predstavnik državne oblasti javno pokaže, kako se država zanima za Maribor in za vso našo severno mejo. Vsi naj se zavedajo, da so ti kraji za vedno sestavni in nedotakljivi deli naše jugoslovenske države. Vsi lahko mirno gledamo v bodočnost ter zaupamo v moč naše velike Jugoslavije.

Popoldne je ban obiskal več krajev ob severni meji, danes dopoldne pa bo na sreškem načelnstvu sprejemal deputacije.

uresničiti. Oni hratski kraji, ki prihajajo za sedaj v poštev, bodo imeli brez dvoma korist od izvršitve teh ravnopravnosti, vendar pa s tem ni treba drugim krajem ničesar odvzeti, kar jim po pravici pripada. S tem bi bilo rešeno tudi vprašanje reparacij, vsaj na onem posebnem ozemlju, ki ga ta predlog obsega. Ta predlog je istotako v skladu z ojačenjem narodne suverenosti in je tak, da morejo nanj brez vsakih razprav pristati vse stranke združene opozicije in JNS.

Predlog določa spoštovanje narodne volje, kar je v skladu z miselnostjo hratskega naroda in načeli KDK, ki ju je dr. Maček v teh razgovorih zastopal. Sporazumno obvestilo o rezultatih teh razgovorov ima biti objavljeno v najkrajšem času, do tlej pa se nam vsiljuje dolžnost, da ostanemo za sedaj pri tem, kar smo že povedali. Da ni bilo obvestilo o rezultatih razgovorov že včeraj izdano, je povsem razumljivo, vendar pa to nikakor ne pomeni, da se v dosedanjih razgovorih ni našla skupna podlaga. Dr. Maček in Dragiša Cvetković sicer nista podpisala nobenega protokola, kakor so poročale nekatere časopisne agencije, vendar pa sta obravnavala celo vrsto zadev, ki bi se imele urediti ter sta se sporazumela kaj je sedaj še treba storiti. Pismeno fiksiranje tega bi se imelo torej izvršiti v najkrajšem času. Bila bi pretirana trditve, da je bil včeraj dosežen definitivni sporazum hratskega in srbskega naroda. To naj bi bil samo uvod v ta sporazum in to je treba močno poudariti. O onem, kaj ima priti kasneje bo povedal narod svoje mnenje. To mnenje se bo čulo, poslušalo in izvršilo. To, kar bi se imelo izvršiti na podlagi načrta dr. Maček-Cvetković, je tako značilno, da je v popolnem skladu s tolikrat jasno izraženo voljo naroda, v krajih, za katere trenutno gre. V skladu s temi načeli bi se imeli prav tako izvesti nadaljnji ukrepi in izpolnitve. Zato bodo načrt pozdravili vsi, ki žele normalne odnose med Hrvati in Srbi.

Rim, 28. aprila. d. Vatikanski organ »Osservatore Romano« objavlja v rubriki svojih običajnih zunanje-političnih komentarjev članek o razgovorih za sporazum med Srbi in Hrvati. Vatikanski list piše med drugim: »Čeprav je predmet razgovorov znan samo na splošno, nas ponovne manifestacije srbsko-hratske pristranosti silijo k misli, da je sporazum že zelo blizu in tako rekoč zaključen. Vse jugoslovenski tisk ne glede na politično prepričanje poudarja notranjo in zunanje-politično potrebo srbsko-hratskega zblizanja. Doslej so se Hratske težnje smatrale za zelo nejasne in hratsko zadržane se je vselej končalo z načelno in sistematično opozicijo proti politiki Beograda. Sedaj pa je bilo to stališče splošnih zahtev in metodničnih opozicij opuščeno. Na vidiku je široka avtonomija Hrvatske, ne da bi to okrnilo državno enotnost. Avtonomizem ni separatizem in avtonomija ni v nasprotju z obstojem onih vez, ki so potrebne za ohranitev državne edinstva.«

nančne kontrole v Vojniku. Ugotovili so tudi, da sta čepica in črna mrežica last Franca Košca. Obtoženca sta zanikala oba zločina. Zaradi zaslišanja novih prič je bila razprava preložena in se bo nadaljevala v petek, 11. maja.

Prva tekma za kraljičino zastavo Sokolikom

Beograd, 28. aprila. p. Kakor znano, je Nj. Vel. kraljica Marija poklonila Sokolikom tekmovalkam višjega oddelka zastavo kot prehodno darilo. Prve tekme za to prehodno darilo bodo letos v Ljubljani ob priliki sokolskega zleta v proslavo 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva v jugoslovenskih krajih, Južnega Sokola v Ljubljani.

Prihod našega novega rušilca »Beograda« v Split

Split, 28. aprila. p. Davi je priplul v splitsko luko naš novi rušilec »Beograd«, ki so ga nad vse slovesno sprejeli. V luki je bilo zbranih več naših vojnih ladij, ki so bile slavnostno okrašene z zastavami ter so pozdravile novi rušilec s topovskimi streli. K sprejemu so prišli ban primorske banovine dr. Minko Buić, poveljnik naše vojne mornarice kontraadmiral Marjan Marjašević, komandant jadranke divizije general Manko Buić, poveljnik naše vojne drugi zastopniki civilnih in vojskarskih oblasti. Novi rušilec je bil združen v Nancyju ter je sličen že prej zgrajenima rušilcema »Zagreb« in »Ljubljana«.

Vremenska napoved

Dunajska: Ponekod padavine, oblačno in južni vetrovi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Delo naših planinarjev

Nekaj zanimivih števil in podatkov s sinočnjega občnega zbora SPD

Ljubljana, 28. aprila
V dvorani Delavske zbornice so se naši planinci zbrali nocoj k občnemu zboru osrednjega društva SPD. Zborovanje je vodil predsednik dr. Pretnar, tajnik dr. Brilej pa je podal obširno delovno poročilo, iz katerega povzemamo nekaj podatkov o uspehih, doseženih v lanskem letu.

Ob koncu leta 1938. je osrednje društvo SPD štelo 3.149 rednih članov (leto poprej 3.071), k temu pa je treba prišteti še 1.077 članov mladinskega oddelka (pred letom 860) in 976 članov akademskih skupin (pred letom 1.171). Medtem ko je članstvo v prvih dveh vrstah vidno napredovalo, je pri akademski skupini nazadovalo.

Predsednik dr. Josip Pretnar

skoraj za 200. Skupno število članov je ob koncu leta znašalo 5.202 (pred letom 5.102).

Osrednje društvo je v pretekli poslovni dobi upravljal 19 postojank in domov, kar je zahtevalo mnogo dela in gospodarske podjetnosti. Največ posla je dala društvu nova zgradba hotela »Zlatoroga«. Poleg mnogovrstnega organizacijskega dela je treba v alpinizmu udeleževanju posebej omeniti zimsko alpsko odpravo v Južno Srbijo in pa zimski vzpon članov akademskih skupin čez severno steno Triglav. Prav tako je lepo uspela ekskurzija v Visoko Tatro.

Društvo je v preteklem letu na časten način proslavilo 70letnico dr. Josipa Tomišina in 80letnico Julija Kugyja. Smrtna nesreča v gorah so lani zahtevale življenje Nemca Arthurja Schöppa iz Chemnitza, ki je padel 1. aprila pod Bogatinom, Viktorja Brejca, ki se je 12. julija smrtno ponesrečil pri nabiranju planik v steni Kosiutine v Kamniških planinah, in življenje odličnega planinca in botanika Rajka Justina, ki je 19. avgusta strmoglavil na Triglavu.

Med odseki je bil tudi lani nadvse delaven gradbeni odsek, ki je vse svoje sile posvetil povečanju »Zlatoroga«. Danes ima hotel lasten vodovod, toplo in mrzlo vodo v sobah, elektriko, ki je oskrbovana vse leto, 63 sob z 88 posteljami, in skupno ležišče za 12 oseb. Manjša popravila pa so bila potrebna na Češki koči, v Jermanovih vratih, Aljaževem domu, Domu na Vrhiču, Krekovi in Vodnikovih koči in koči pri Triglavskih jezerih.

Odsek za pota in markacije je z vsemno začel urejati po smrti g. Knafelca zaostalo delo. Zlasti na polju markacije je odpravil mnogo nedostatkov. Člani alpinskega oddelka so poiskali smeri za bodoče nove poti na Prisojnik, Visoko Ponco (Ratško) in Jalovec. Zimsko alpski odsek je organiziral izvrstno uspelo smučarsko ekskurzijo Zveze planinskih društev preko Sar-planine do Koraba. Pri tem so dognali, da te planine premorejo terene, prostrane in idealne, kakršnih težko najdemo v Evropi.

Obisk naših visokogorskih koč in vrhov je bil v zimskem času tudi letos zadovoljiv. Zimske markacije v Triglavskem

pogorju so se obnovile. Inozemskih smučarjev je bilo letos manj kot lani, vendar so bile štiri večje nemške skupine in dve nizozemske skupini na Komni. Dve nemški skupini sta bili v koči pri Triglavskih jezerih.

Plezalni reševalni tečaj ministrstva za telesno vzgojo v Vratih je organiziralo in vodilo SPD. Naši akademiki so dosegli zelo lep uspeh s svojo prvenstveno zimsko turo čez triglavsko Severno steno meseca februarja. SPD je organiziralo velik izlet čisto alpinističnega značaja v Dauphinéju. V manjših skupinah so člani SPD priredili smučarske izlete v Oetzalpe, Alpe, v skupino Ortlerja in na Bernsko visoko planoto.

Literarno znanstveni odsek je glavno pozornost posvečal domačim planinam in domačemu planinskemu udejstvovanju. O »Planinskem vestniku« je bila sodba splošno pohvalna. Po smotnem načrtu je društvo pripravilo izdajo izbranih planinskih spisov naših najboljših planinskih pisateljev. Na prvem mestu je izbrano delo prof. Janka Mlakarja, katerega prvi zvezek je že izšel. Knjiga o planinski flori se pripravlja že več let, ker je zamišljena kot monumentalno delo. Besedilo je spisal prof. Petkovšek, zastalo pa je slikanje okoli 170 v načrt sprejetih rastlin. Delo bo stalo okrog 170.000 din. V zvezi s knjigo je seznam zaščitenih rastlin na pregledni tabeli, ki bo služila v nazorni pouk šolam, s pridom pa je bodo uporabljali nadzor-

stveni organi. Planinska terminologija, ki jo je sestavil pokojni dr. Thuma, je pripravljena za tatis, pa za njo na žalost ni sredstev.

Alpinski muzej sicer še ni ustanovljen, mestna občina pa je pričela obravnavati predlog SPD, naj bi mu v ta namen prepuštila Tivolski grad. V muzeju bi namestili svoje zbirke tudi Zveza lovskih društev, Zimsko-sportsna zveza in Zveza za tujski promet. Ogromno delo je izvršil foto-odsek, ki je bil deležen zlasti lepega uspeha na razstavi v Beogradu.

Akademski odsek je priredil več lepo uspehih plezalnih tečajev, eno najbolj zaslužnih del pa je izvršil z ureditvijo kartoteke prvenstvenih vzponov. Živahno razgiban je mladinski odsek s svojimi edinicami po posameznih meščanskih in srednjih šolah. Večji skupinski izleti so se vršili na Triglav, na Vogel, Črno prst, Rodico, Konja, v Kamniško Bistrico in na Veliko Planino. Da bi se mladinski odsek bolj razmahnil, bi mu bilo treba izposlovati posebno dovoljenje prosvetnega ministrstva, da se smejo na srednjih šolah ustanovljati mladinska planinska društva pod vodstvom SPD, več aktivnega sodelovanja pa bi bilo želeli tudi od strani vzgojiteljev. Na dnevnem redu je bilo med drugim še zanimivo poročilo gospodarja Cesarja o podrobnem gospodarskem prometu društva, na koncu pa so bili sprejeti samostojni predlogi in izvoljeni delegati za skupščino.

Smrtna nesreča pri podiranju smrek

Ugledno družino posestnika Valentina Potočnika v Dolenji vasi nad Škofjo Loko je zadela huda nesreča. V torek sta se odpravila oče Valentin in njegov 20-letni sin Vincenc v gozd podirati smreke. Pri podiranju visokih dreves se je eno po naključju zapletlo med veje zraven stoječe smreke. Mladi Vincenc je šel s sekuro na stoječo smreko klesati veje, da bi spustil višje debla. Ko je bil v višini kakih 15 metrov, se je višje smreka začela nagibati in padati k zemlji. Nesrečni Vincenc se je po naključju oprijel vej

padajočega debla in zletel s padlo smreko na kamenita tla.

Nesreča je hotela, da je priletel z glavo na skalo. Zdrbil si je lobanjo in zlomil tilnik, da je bil na mestu mrtve.

Rajni Vincenc je bil priden in miren fant. Z nesrečno družino sošustvuje vsa okolica. Pogreb tragično umrlega mladčnika na župniški pokopališču v Selcih se je izvršil ob udeležbi velike množice ljudi. Napredni družini Valentina Potočnika izrekamo ob tako hudi izgubi iskreno sožalje!

Požar je uničil celo domačijo, v hlevu je zgorelo pet glav živine

Črnomelj, 28. aprila
V sredo dopoldne je nenadno nastal požar pri posestniku Janezu Rožiču na Dolnji Paki pri Črnomlju. Družina je baš sedela pri kosilu, ko se je vžgal pred hišo voz stelje, katero je bil Rožič malo prej pripeljal iz gozda. Ker je pihal močan veter, se je ogenj zelo naglo razširil z voza na bližnji listnjak, od tega pa na gospodarsko poslopje in hišo.

Ko so domači opazili požar, so imeli komaj toliko časa, da so rešili iz hleva par volov in prašiče, pri čemer sta Rožič in njegova žena dobila opekline, da sta se morala zateči po pomoč k zdravniku. Ni

pa bilo več časa rešiti pet glav živine, ki je zgorela v hlevu. Zgorel je tudi priklenjen pes.

Na pomoč so prišli gasilci s Talčjega vrha in iz Črnomlja. Posrečilo se jim je, da so požar lokalizirali in tako preprečili, da ni pogorela vsa vas. K sreči je tudi veter pihal v smer, kjer ni bilo poslopij.

Kako je nastal požar še ni ugotovljeno. Mogoče je, da je veter zanesel iskro iz dimnika v steljo na vozu, odkoder se je potem ogenj razširil na poslopja. Najzlastnejše je, da sta bili pogoreli poslopji zavarovani samo za 6.500 din, med tem ko znaša škoda nad 60.000 din.

Gozdni požar v Zasavju

Litija, 28. aprila
Včeraj popoldne se je užgala hosta v Ravbargrabnu, gozdnem predelu blizu Ponovič. Gozd je last ponoviškega veleposvestva, to se pravi: banovine. Zaradi sončnega popoldneva — resa in nastilj sta bila povsem presušena — se je ogenj bliskovito širil na vse strani.

Ogenj so opazili sprehalci, ki zdajje v zgodnji pomladi pohite najrajši proti Ponovičam na sprehod. O ognju so obvestili litijske gasilce in orožnike in brž so odhiteli reševalci v ogroženi gozdni predel. Gasilski avto je pripeljal na pogorišče najprej gasilce, kolikor so jih na hitro roko dobili. Nato so pripeljali nekaj delavcev z državne konjarne na Ponovičah. Ko pa so videli, da postaja položaj nevarnejši, so morali z avtom še do Save, kjer je zaposlena večja skupina železniških delavcev. V hribu so zbrali okrog 70 reševalcev, ki so z naporom vseh sil porzljivovali gasilo požar.

Razdivjani element pa se je dal le s težavo krotiti. Požarni je bilo seveda tudi mnogo mladega nasada. Z lopatami in vejem so krotili požar. Na nekaterih mestih so se morali gasilci kar umakniti. Močan veter je pognal proti njim plamen; ob takem navalu je bilo gašenje brezuspešno in nevarno. Močno opasen položaj je nastal tedaj, ko so ognjeni zubili hiteli proti vrhčiku, kjer je postavljeno strelišče litijske Strelske družine. Le naporu reševalcev se je posrečilo, da so oteli otok, kjer stoji koča. Sicer bi prav gotovo po-

stala koča žrtev ognja in naša Strelska družina bi utrpela izdatno škodo. Gasilci so imeli vse do večera polne roke dela. Šele tedaj, ko je došel ogenj od slemen pobočja, so ga ukrotili. Škoda še ni precejena, kaže pa, da je zgorelo okrog 10 hektarov banovinskega gozda. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno.

Kot kronisti beležimo, da je prav danes poteklo deset let, odkar je postal Ravbargraben žrtev večjega požara. Tudi tedaj smo imeli izredno toplo pomlad. Ob istem času, kakor doslej, ko vozi skozi dolino več vlakov, se je pojavil v Ravbargrabnu plamen, ki je z bliskovito naglico hitel navzgor v hrib in na vse strani. Več dni je divjal ogenj, najbolj je bila oškodovana Smrekarica, kakor pravimo parcelam, ki se vlečejo od Ravbargrabna proti ponoviškemu gradu. Po prizadevanem gašenju, ki je trajalo noč in dan, so ogenj le ustavili. Praprotni in štori pa so tleli teden dni. Tedaj je pogorelo 60 hektarov gozda, vso škodo pa so ocenili na pol milijona

dinarjev. Ogenj pred desetimi leti je nastal teden dni potem, ko je prišlo pono- viško veleposvestvo v banovinske roke. Kupljeno je bilo sicer že prejšnjo jesen, v upravo pa je prišlo z novim proračun- skim letom. Več let so imeli pogodbovalci polne roke dela. Pod vodstvom okrajnega gozdarja g. Burnika in učiteljskega na litij- ski ljudski šoli so večino uničenega gozda posadili šolarji. Nekatero leto so vtaknili v zemljo do 70.000 smrekovih sadik, ki so jih vzgojili na banovinski gozdni drev- nesnici za gradom. Zdaj pa je del lepo negovanega gozda spet postal žrtev ognja. O vzroku požara teče preiskava.

Zadnja pot zaslužnega Bizeljčana

Brežice, 28. aprila
V torek smo spremili na zadnji poti 76- letnega g. Janežiča Ivana starejšega, veleposesnika in uglednega vinogradnika in sadjarja iz Stare vasi pri Bizeljskem. Kako je bil pokojnik priljubljen in spošto- van, priča okolnost, da so ga prišli krop- vit z vsega Bizeljskega, iz Brežic in od drugod. V svojem tridesetletnem življenju si je pridobil toliko iskrenih prijate- ljev, da ni čudno, če je bil njegov pogreb takšen, kakršnega zlepa ne vidimo na Bizeljskem.

Zalni spreved, ki se je vil od hiše za- losti v Stari vasi proti dve uri oddalje- nemu pokopališču v Gornji Sušici, so se- stavljala razna nacionalna in druga dru- štva, kakor Sokoli v kirojih z Bizeljskega, iz Brežic in iz St. Petra pod Sv. gorami, gasilci z Bizeljskega in iz Kapel z godbo na čelu, lovci z Bizeljskega, iz Brežic in

Imej čista usta!

Za od nekdanj cenimo ljudi, ki imajo čista usta in blesteče zobe. Orodje, ki se stalno rabi — kakor naši zobje — je treba seveda redno negovati. Zjuzkaj in zvečer zobne ščetko in Chlorodont, pa zobe očistiti v vseh smereh! Ni strahu: Zobje to prenesajo. Le slabe nege ne vzdrža! Zobje: Chlorodont, kvalitetno zobno pasto! Domači proizvod.

iz Zagreba. Med pogrebci smo videli tudi generalnega ravnatelja Trboveljske pre- mogokopne družbe, uradništvo te družbe in razne nacionalne veljake iz Brežic, Ce- lja, Ljubljane, Maribora, Zagreba in od drugod. Ob odprtem grobu so govorili bi- zeljski župnik g. Brvar Ignac, za občino Bizeljskega občinski odbornik g. Premelj Viktor, za Sokola na Bizeljskem in Druž- bo sv. Cirila in Metoda g. dr. Vilimek, za šolski odbor in učiteljsko učitelj g. Trotošek, pokojnikov prijatelj bivši po- slanec g. Urek Ivan in za lovce šolski upravitelj g. Pečnik Gustav. Po govorih so se oglašili številni lovski rogovi in lovci so oddali častno salvo.

Pokojnik je slovel kot eden izmed naj- boljših vinogradnikov. Regeneracija bi- zeljskih vinogradov, opustošenih pred 50- leti od trne uši, je tesno zvezana z ime- nom Janežiča Ivana starejšega. Vse svoje življenje se je uspešno udeleževal pri boljšanju bizeljskih vinogradov. Največje zaslu- ge ima pokojnik, da je danes bizelj- sko vino na tako dobrem glasu. Od rajn- kega kralja Ureditelja je bil odlikovan z redom sv. Save in jugoslovenske krone.

Slovenska bizeljska zemlja, ki ji je po- kojnik žrtvoval ves trud in znanje, naj mu bo lahka! Ohranimo mu neizbrisni spomin!

V Mariboru ukradene dragocenosti

Maribor, 28. aprila
Danes je prijavila vdova po podpolkov- niku Amaliji Lubanovičevi, stanujoča Mai- strova ulica 16., da so ji včeraj popoldne med 16.30 in 18.30 vlomili v stanovanje, kar pa je opazila šele danes. Vlomilci so preiskali vse kote in odnesli iz predala mi- nice 1500 din, iz drugega predala okrog 80 din, iz škatle za nakit pa starinske briljant- ne uhane, vredne 35.000 do 40.000 din. Ra- zen tega so odnesli dve zlati ovratni veri- žici in zlato zapestno uro, tako da ima Lu-

banovičeva 40 do 50.000 din škode. Na kraj vlomja je prispel policijski daktioskop Gro- bin, da posname prstne odtise.

V Dr. Pipuševi ulici 22. pa je čakalo ne- prjetno presenečenje danes branjevko Ma- rijo Škrabarjevo. Ko se je okrog 10. vrnila domov, je našla odprto stanovanje. Takoj je videla, da so bili pri njej vlomilci na de- lu. Ugotovila je, da ji je izginilo iz predala mize okrog 4000 din gotovine. Mariborska policija poizveduje za storilci. Vse kaže, da je po daljšem presledku spet na delu drz- na vlomilska družba.

»Izgubljena patrola« v filmu

Ljubljana, 28. aprila
Lansko sezono je uprizorilo ljubljansko gledališče z izredno lepim uspehom legio- narsko dramo svetovno znanega češkega pi- satelja Františka Langerja »Konjeniška pa- trola« (Jizdni hlidka). Ta globoko človeški in obenem izrazito nacionalni umotvor se je kar pomajal spretnemu filmskemu re- žiserju. Ni bilo treba dolgo čakati. V. T. Binovec se je vneto lotil hvaležnega dela in kmalu so v praških filmskih ateljih na Barandovu izdelali film, ki samo potrjuje dober sloves češke filmske produkcije.

Ta film je z naslovom »Izgubljena patro- la« pravkar uvrstil v svoj repertoar kino Union, ki nam je pokazal že lepo vrsto od-ličnih filmov v češkem jeziku. Ne dvomi- mo, da bodo vsi, ki so uživali Langerjev dramatski umotvor na deskah naše drame, hoteli videti ta tragični in junakiški siže v češki obdelavi, z igralci kakor so Zd. Stě- panek, Vojta Jurny, Ferd. Hart, Vl. Repa in drugi. Filmskemu režiserju so dane mno- go večje možnosti, zlasti kar se tiče pokra- jinskega okvira in raznih vznemirljivih do- godkov, ki spremljajo usodo legionarske patrola v zakotni sibirski vasi. Vse te mož- nosti so bile obilno in večje izrabljene, tako da je film »Izgubljena patrola« tudi s teh- nične strani mojstrovina, ki je Čehom sa- mo v čast.

Kos legionarske usode, ena izmed mnogih epizod na slovesni anabazi češkoslovških legionarjev, visoka pesem domovinske lju- bezni, požrtvovalnosti, junštva — to je film »Izgubljena patrola«. Sibirski zima s svojimi snežnimi meteži, v stelah izgub- ljene vasi, državljanska vojna z vsemi svo- jimi strahotami, to je ozadje ganljivega do- godka, ki se razvija pred nami in raste s tragično napetostjo. Nobenih izrednih za- pletljajev ni v tej krasni filmski drami, ni-

kake ljubezenske strasti neprihajajo navz- križ: je to izrazito moška drama in še bolj močata v svojem poveljevanju domovins- ke zvestobe in vojaških vrlin. Drama, ki je po svoji osnovni misli danes aktualnejša ka- kor je bila lani in ki naj bi jo v teh dneh videli vsi, ki jim je zmračilo srce kakršno- koli malodušje. Iz nje čutimo vso toploto domovinske ljubezni, ki nujno stremi po svobodi in pravici; čutimo, da naroda ne vodi kviksu vnanja moč ali sklicevanje na zgodovinske predprave, marveč svobodolju- bje, požrtvovalnost in etična sila njego- vih borbenih sinov. Drug za drugim pada- jo vrli vojaši, tuja moč zmagaue nad nji- mi, toda sanja o svobodni domovini, ki jim še med smrtnimi sragami vžiga srca, je močnejša od smrti.

Ob koncu tega krasnega filma, ki nam s svojo ganljivo vsebino pretresa dušo, vi- dimo pohod nekdanje češkoslovške vojs- ke — pohod izza dni, ko je bila polna ve- re vase. Ta simbolični pohod pred vihrajo- čim praporom ne bo zgorel svojega pretres- ljivega učinka zlasti v sedanjih trenutkih. Ze dolgo nismo videli filma, ki bi v toliki meri kakor »Izgubljena patrola« združeval vzvišeno domovinsko idejo z napetim do- gajanjem: kdor ga je videl, ne bo zlahka pozabil njegove čiste in visoke vsebine!

— Kronična zapeka in njene slabe po- sledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušeni- m sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tu- di po daljši porabi izkazuje kot zelo od-lična. Oni, ki bolehalo na želodcu in čre- vih, pa pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Inspektor Korun Ivan 50 letnik

Polstoletnico svojega rojstva obhaja da- nes inspektor poštne direkcije v Ljubljani g. Ivan Korun. Rojen v Tenavi pri Gomil- skem v Savinjski dolini je pričel svojo ka- riero pri poštinem ravnanstvu v Celovcu,

odkoder se je ob prevratu zatekel k na- novo se snujočemu poštному ravnanstvu v Ljubljani. Tu je posvetil vse svoje zmō- nosti organizaciji računsko-kontrolne služ- be. Kot verziran knjigovodja je organizi- ral knjigovodstvo poštne direkcije, kate- rima načeluje še danes. Poštna ustanova v Sloveniji se ima prav njemu zahvaliti za masikateri kredit, ki ga je rešil zapadlo- sti pri resornem ministrstvu. Bil je in je vseskozi vester uradnik, pa tudi konciljan- ten tovariš.

Kot svoječasni viški občinski odbornik je mnogo storil tudi za razvoj Rožne dol- ine in še posebej za podrožniški kot, kjer si je postavil svoj dom.

Ko slavi g. Korun Ivan danes svoj jub- lej v krogu svoje družine v idiličnem do- mu pod Rožnikom, se pridružujemo čestit- kam tudi mi z željo, da ostane še mnogo let tako mladosten, zdrav in čill!

Po zračnih cestah

Ljubljana, 28. aprila
Misel, ki je vzklija v glavi drznega ni- steca Ikara in prva premerila zračne ce- ste, je živela naprej in vrta'a v možganih nešteti mislecev, dokler ni slednjič človek izumil aparata, s katerim so postale Ikaro- ve sanje resnica.

Zračne ceste teko od severa do juga, od vzhoda do zahoda, v vseh smereh in v vse kraje. Z bliskovito naglico jih merijo misli državnikov, politikov svetovnih trgovcev, svetovnih prvakov vseh vrst... Če bo za- vladala čez zemljo svetovna vojna, bo z njih kapljala kri in rdečila polja, ceste, go- zdove in mesta...

★

»Fizir-YU-PDL« namrščeno gleda preko letališča. Čez njegov negibni trup dse sončni žarki. Štirje učenci: Tone Paterno- ster, Joža Kovač, Tine Živič in Nande Ni- ckelsbacher so že preoblečeni v pilotske uniforme. Ob hangarju stoji gruča delav- cev in nameščencev. Eden izmed učencev vrti propeler.

»Zdaj bom štel do tri!«
Počasi šteje in pri treh izpusti krilo propelerja. Toda propeler se ni zavrtel. Za- četi mora iznova.

»Štel bom do dva!« kliče onemu, ki se- di na pilotskem sedežu.

»En... dva...«

Propeler se je začel z bliskovito naglico vrteti. V soncu, ki sije nanj, je videti, ka- kor bi se neprestano užigali bliski. Ves

trup letala se stresa, pod njim je silen ve- ter, ki maje travo.

Po cesti je pribrel vojaški motor, ob nastajajočem hangarju daje g. Lojze Kepec pojasnila novinarjem. Na nasprot- nem koncu travnika je pripravljen avto- mobil, s katerim se bodo vršili prvi posku- si z avtolekom. Avtomobil je zaradi veli- ke razdalje videti kakor majhna točka.

Prihaja dr. Rape — edini učitelj — in že sedita z učencem v letalu.

Oči vseh so uprte v bodočega pilota. V trenutku se je letalo premaknilo, poletelo naprej ter z repom zaoralo v travo, da se je dvignil za njim gošč prah.

Učitelj dviga roki visoko v zrak, da po- kaže onim spodaj, da učenec sam vodi le- talo, ki je že dvignilo rep in se samo še s prednjima kolesoma dotika zemlje. Naen- krat pa se tudi ti odtrgata od zelene plo- skve in letalo obvisi v zraku. Še zmerom se vidi učiteljeve dvignjene roke. Letalo se počasi dviga v običajnem šolskem krogu nad letališčem.

Trije fantje vlečejo proti hangarju majh- no jadrnico, ki je bila pripravljena za av- toleke. Nič se več ne zanima za letalo, ki kroži nekje v zraku. Šele ko se prika- že na drugi strani letališča, ko je pilot že od- vzel plin in se spušta proti zemlji, se oči vseh spet obračajo proti njemu, da pre- sedito, ali bo pravilno pristal.

»Na kaj ste mislili, ko ste pristajali?« sprašuje učitelj svojega učenca. Težak je odgovor na to vprašanje. Morda sploh ni- česar ni mislil, morda pa je bil tisoč misli prepletoal skozi njegove možgane, ne da bi mogel vsaj eno samo do konca domisliti.

Krasen češki film — blesteč primer velike slovanske filmske umetnosti!

Izgubljena patrola

JIZDNY HLITKA
Kdor čuti v sebi slovansko srce, kdor veruje v končno zmago Slovanstva — naj si ogleda to edinstveno filmsko umetnino.

Po FR. LANGERJEVI odrski drami. Legendarno herojstvo čeških legionarjev, borcev za osvobodjenje domovine. V svo- jem neizmernem hrepenenju po svobodi so žrtvovali svojo srčno kri in ustvarili svojo samostojnost.

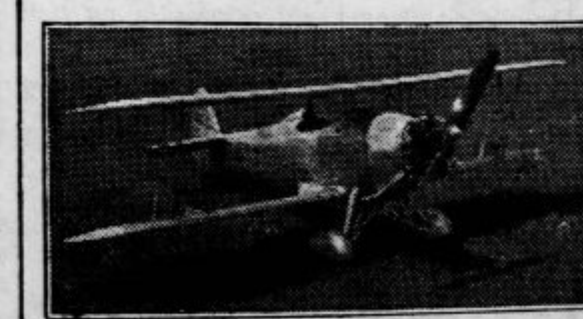
KINO UNION — TEL. 22-21.

Ferd. Hart
VI. Ržepa
Zd. Stepanek
I. Vojta Jurny
Danes premiera!
Ob 16., 19. in 21.

trovi, spodaj leži mesto, počasi se pomikaš nad rdečimi krovji hiš, ravnimi ulicami, ka- nali, cestami, parki... Tega pogleda na- vzdol ne boš nikoli več pozabil. Polagoma hiše izginjajo, vrste se žametno zelene nji- ve, drevje, gozdovi. Kazalca električne ure kazeta, da se letalo pomika s hitrostjo 140 metrov, v višini 400, 600, 700 metrov, a tebi se zdi, da je hitrost počasna, hotel bi premeriti ves svet, pogledati preko vseh obzorij...

Star, preizkušen pilot obrne včas pogled k tebi, saj dobro ve, kaj se dogaja v duši človekovi, ki leti prvič.

Počasi se bliža letalo zemlji, ki je s prv- im poletom v zrak izgubila velik del svo- je mikavnosti. Nad pokrajino je legala vi- joliciasta megla, na nebu se je že svetil ozekek rob meseca. Veliki ptič je prenelah brniti. Umiril se je. Zabelnel pa je avto, ki nas je ob svitu električnih luči ponesel na- zaj v mesto, v silno vsakdanjost, obogatena z najlepšim doživetjem, ki ga more nuditi človeku polet pod nebo.

Položnice za naročnike

Centene naročnike, ki jim je potekla naročina, opozarjamo na položnice, ki so jih z listom prejeli, s prošnjo, da jo vplačajo zaradi reda v upravi že prve dni meseca maja. Ako je kdo, ki ima naročnino že plačano, prejel položnico, naj jo ne smatra za opomin, ampak naj jo shrani za prihodnje plačilo. Tudi prosimo one, ki imajo zaostanek na naročnini, da ga s to priliko poravnajo v lastnem interesu, ker bi jim drugače zapadla pravica do »Jutrovega« nezgodnega zavarovanja pri Zedinjeni zavarovalnici, d. d., ki izplača svojemu smrtno ponesrečenemu naročniku vsoto 10.000 din.

Kdor se hoče udeležiti »Jutrovega« nagradnega tekmovanja, čegar glavna dobitek sta avtomobil in motorno kolo, pa mu manjka kaka nedeljska številka, jo dobi lahko še pri upravi lista, ako pošlje za vsak izvod 3 din v znakmah.

Uprava »Jutra«

Domače vesti

* **Tragična smrt odličnega jugoslovenskega letalca v Boliviji.** Smrtna žrtve zrakoplovne nesreče nekje v Boliviji je postal zagrebški rojak, odlični letalec Drago Balzareno, ki je že več let deloval kot šef pilot neke velike zrakoplovne družbe v Boliviji. Drago Balzareno se je rodil v Zagrebu 1. 1896. in je bil med svetovno vojno pilot na italijanski fronti. Ob razsuhu Avstrije je rešil za Jugoslavijo mnogo dragocenega zrakoplovnega materiala. Požrtvovalno je sodeloval pri Aeroklubu in v društvu naših rezervnih letalcev. V Južno Ameriko se je izselil 1. 1930.

* **Rod vojvode Stepe Stepanovića biva že nad 200 let v beograjskem kraju v mali vasi Kumodražu na vzhodni krivavega Torlaka, kjer je prelo svojo kri mnogo borec za svobodo.** Po eni verziji izhaja rod Stepanovića iz Hercegovine, po drugi, ki je verjetnejša, pa iz pokrajine med Leskovcem in Pirotom. V skromni kmetki hiši se je rodil pokojni vojvoda kot tretji sin revnega kmeta 28. februarja 1856. Gospodar domačije je zdaj njegov brat Jovan, ki ima sina Stepa, zelo pridnega dijača.

* **Nevarna bolezen najstarejše srbske gledališke umetnice.** Že 10 dni leži nevarno bolana v nekem beograjskem sanatoriju najstarejša beograjska gledališka umetnica Persa Pavlovićeva. O nevarni bolezni zasluženice umetnice so obvestili javnost novinarji, ki so v svojih poročilih naglasili žalostno dejstvo, da umetnice še ni nihče obiskal od uprave Narodnega gledališča, kateremu je stara umetnica posvetila vse svoje sile.

* **Iz vojaške službe.** Izpit za kapetana II razreda je položil inž. poročnik g. Mirko Toni, doma iz Kamnika.

* **Promocija.** Promocijski izpit za doktorja gospodarsko-političnih ved na pravni in državno pravni fakulteti berlinske univerze je položil g. Ivan Bonča, civilni geometer iz Ljubljane. Iskreno čestitamo!

* **Nov grob.** Na Dobrovi pri Slovenjem Gradcu je umrla gospa Jožefa Čas, soproga veleposelnika. Za vrnitev ženo in materjo žaluje soproga Fran in štirje otroci. K večnemu počitku jo bodo spremenili jutri, v nedeljo ob pol 10. Blag ji spomin, žalujoči družini naše iskreno sožalje!

* **Velike skrbi dalmatinskih rudarjev.** V Sivericu je bila izredna skupščina rudarske zadruge za Dalmacijo in so na njej razpravljali o težkem položaju, v katerega je zašel premoženje v Sivericu in vsi rudarji. Pri tem rudniku so se nakopile velike zaloge premoga, ki so ostale neprodane zaradi močne konkurence tujih premoženj. Če ne bo odjemalcev, bodo vse obrate ustavili. Zborovalci so ugovarjali, da celo železniška uprava kupuje briket, ki je dosti dražji, kakor briket enake kakovosti v siveriškem rudniku. Če bo moral rudnik ustaviti svoj obrat, bo ostalo brez dela in kruha nad 600 rudarskih družin. Ob zaključku zborovanja je bila izvoljena deputacija, ki bo obiskala železniško direkcijo v Zagrebu in morda tudi prometno ministrstvo, da bi izposlovala naročila premoga pri rudniku v Sivericu.

* **Jubilarna planinska slavnost na Sljemenu.** Na Sljemenu stoji že 50 let železna piramida, katero je postavilo Hrvatsko planinsko društvo. Prej je stala tam majhna lesena piramida. Hrvatsko planinsko društvo je dalo zdaj železno piramido prebarvati in popraviti ter bo v kratkem priredilo na Sljemenu lepo spominsko slavnost.

* **Udeležite se izleta društva prijateljev Slovenskih gor v Gornjo Radogono dne 7. maja.** Zgledite se pri Putniku!

* **Smrt znanega zagrebškega zdravnika in pisatelja.** Zadet od kapi je umrl v Zagrebu 52-letni dr. Ivo Sisarić, doma iz Podgore pri Makarski. Dr. Sisarić je bil eden izmed prvih zagrebških zdravnikov, ki so se začeli baviti s fizikalno terapijo. Užival je sloves zelo vestnega in požrtvovalnega zdravnika, udeleževal pa se je tudi kot pisatelj in publicist. Najbolj znani sta njegovi knjigi »Mit 20. stoletja« in »Knjiga s sedmimi pečati«.

* **Putnikova» naznanila.** Pomladanski velesejem v Zagrebu bo odprto od danes do 8. maja. Glavni njegovi oddelki so: turistični, vinogradniški, kulinarški, domačinski in salon avtomobilov. Obiskovalci imajo pravico do polovične vožnje, ki velja za prihod do 8. maja, za vrnitev pa do 13. maja. Vsa obvestila dajejo biletarne »Putnika«. — Od 1. do 5. julija bo v Dubrovniku velik festival, ki je organiziran kot razširitev proslave sv. Vlahu, ki je dubrovniški patron in ima svoj praznik 5. julija. Na sporedu so simfonični koncerti ter narodni plesi na prostem. Gledališki prostovoljci iz Zagreba bodo priredili predstavo Hofmannsthalovega »Človeka na stopnicah dubrovniške katedrale in Držicevega »Dunda Maroja« pred stopnišcem jezuitske cerkve, dočim bo dubrovniško gledališko društvo uprizorilo komedijo »Zaljubljenec na Buničevi poljani. Za ta festival si tuji že zdaj rezervirajo sobe v dubrovniških hotelih. — Bolgarski novinar Daniel Tenkov je izdal v Sofiji zelo okusno in za bolgarske turiste praktično knjižico o zanimivostih Beograda. »Vodnik po Beogradu«, pripravljala pa tudi knjižica »Vodnik po Zagrebu«.

* **Udobno 8 dnevno potovanje po Italiji** s tridnevnim bivanjem v Rimu od 14. do 21. maja. Informacije daje in prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Franciškanska ulica, tel. 22-50. (—)

* **Planinske postojanke SPD.** Planinci v mesecu maju izbirajo primerne točke za svoje nedeljske izlete. Slovensko planinsko društvo ima svoje postojanke deloma že oskrbovane. Stalno so oskrbovane »Zlatorog« ob Boh. jezeru — avtobusna zveza s postaje Boh. Bistrica, Dom na Komni — od »Zlatoroga« 3 ure, Dom v Kamniški Bistrici — iz Stahovice pešpot na levem bregu Bistrice, Dom na Kravcu — iz Ljubljane avtobusna zveza do Cerklj, kjer imajo člani SPD 30% popust pri vozni ceni, koča na Veliki Planini — iz Stahovice mimo Sv. Primoža ali iz Črne mimo Podkrajnika. — Roblekov dom na Begunščici je sedaj oskrbovan ob nedeljah in praznikih, od 28. maja pa stalno. Frisaufov dom na Okrešlju je do vključno binkoštnih praznikov zaslan oskrbovan vsako soboto in nedeljo, od binkošti dalje pa stalno. Aljažev dom v Vratih bo odprto od 6. maja t. l. dalje — dostop iz Mojstrane 2 in pol ure mimo slapa Peričnika. Od 20. maja dalje bodo stalno oskrbovane Čojzova koča na Koprskem sedlu — dostop iz Kamniške Bistrice ali iz Koke, kamor vodi avtomobilska cesta, dalje koča na Jernovih vratih, Krekova koča na Ratitovcu (avtobus iz Škofje Loke do Železnikov) in Erjavčeva koča na Vršču — dostop iz Kranjske gore 2 in pol ure. Dne 17. junija bo oskrbovana Orožnova koča na Črni Prsti. Triglavski dom na Kredarici je oskrbovan od 30. aprila, nato ob binkoštnih praznikih in poleti od 24. junija dalje. Od 28. junija dalje bodo oskrbovane še ostale postojanke t. j. Češka koča (dostop z Jezerskega), Malnarjeva koča pod Črno Prstjo; v Triglavskem pogorju pa Aleksandrov dom, Staničeva koča, Vodnikov koča in koča pri Triglavskih jezerih. Vse informacije o planinskih turah dobite v pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I.

* **Kočekovi dom na Korošci** bo od 1. maja naprej ob delavnikih zaprt, pač pa bo v maju za silo oskrbovan ob nedeljah, vsakokrat ob sobote zvečer do ponedeljka dopoldne. Začetni binkoštni soboto bo oskrbovala stalna. Tudi Frisaufov dom na Okrešlju bo do binkošti oskrbovan le ob sobotah popoldne in ob nedeljah.

SIRMIONE

Lago di Garda

„Zeleni otok zdravilnih vrelcev“

Hotel Sirmione (Hotel Terme) Albergo Boiola

Termalna kopališča v hiši

* **Otvoritev kopališča Palica pri Subotici.** V nedeljo bo slovesna otvoritev kopališča Palica pri Subotici, ki je največje prirodno in zdravilno kopališče v vsej Vojvodini. Letos so kopališče precej preuredili ter oleskali kopališki park. Predsednik subotičke mestne občine bo po otvoritvi kopališča priredil banket za člane turističnega odbora in mestnega sveta.

Iz Ljubljane

* **Koncert dveh znamenitih angleških umetnikov.** V petek dne 5. maja bosta koncertirala v Ljubljani dva znamenita angleška umetnika in sicer mezzosopranistka Astra Desmondova in eden najslavnejših angleških pianistov Clifford Curzon. Oba prireditelja koncertno turnejo po oficijelnem nalogu svoje domovine. Spored in podrobnosti jutri. Prodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani.

PROVIANT ZA IZLETE

sardine, šunka, salamo, sir, vse vrste konzerv, sadje, čokolado in bombone — ima v najboljši kakovosti in po najnižji ceni delicatna trgovina **FR. KHAM**

* **Koncertni nastop ljubljanskih srednjih sol in državne učiteljske šole.** Stare, sorodnike in prijatelje naše srednješolske mladine ponovno opozarjamo na koncertni pevski nastop ljubljanskih srednjih sol in državne učiteljske šole. Pokazimo s svojo udeležbo, da cenimo delo in idealna stremeljenja naše mladine, ki je letos obrnila svoj pogled proti naši meji. Letošnji pevski nastop je namenjen naši obojni narodni pesmi, ker naša meja nas vse kliče. Koncertni nastop srednješolske mladine bo jutrišnji nedeljo ob pol 11. dopoldne v opernem gledališču. Vstopnice (se. deži od 20 do 5 din, stoječe po 4 in 2 din) so naprodaj pri dnevnih blagajni danes v opernem gledališču od 10. do pol 3. in od 15. do 17. ure, jutri pa od 10. ure dalje. V vstopnico dobite tudi brezplačen spored z besedilom pesmi. Pridite, mladina vas vabi!

* **Strelecem ljubljanske strelske družine naznanjamo,** da se prično v nedeljo 30. t. m. ob 8. zjutraj na vojaškem strelišču ob Dolenjski cesti redne strelske vaje. Lovci in prijatelji strelskega športa so vladno vabljeni. Uprava. (—)

* **Ob prvi obletnici smrti** nepozabnega Saše daruje rodbina prof. Hadži din 100 za podporni sklad Društva brezposelnih profesorjskih kandidatov in din 100 za kuhinjo v cukrarni. Denar je na razpolago v blagajni »Jutra«.

* **Združenje bivših mornarjev,** centralna uprava v Ljubljani, vladno vabi svoje članstvo in vse odslužene mornarje na 1. redni letni zbor, ki bo dne 29. aprila ob 20. v salonu restavracije pri »Sestici«.

Najmočnejši francoski film sezije

u— Za vse tiste, ki se zanimajo za umetniško klavirsko igro, bo koncert v turek, dne 2. majnika zvečer, v Filharmonični dvorani izredno pomemben dan. Ta večer bo koncertiral slavni Poljak pianist Raoul Koczalski. Njegova umetnost je velika in splošno priznana, predvsem pa velja v vsem muzikalnem svetu kot najodličnejši izvajalec Chopinovih klavirskih skladb. Zato nas izredno veseli, da je za svoj ljubljanski koncert doletel po večini Chopinova dela in posvetil temu najslavnejšemu pianistu vseh dob ves prvi del koncertnega sporeda. Igral bo dve baladi v as-duru in e-molu in 10 etud in op. 10. in 25. V II. delu igra nekaj svojih preludijev in znameniti klavirski ciklus Roberta Schumana Karneval op. 9. Tako bomo imeli koncert z izbranimi klavirskimi skladbami, ki jih ne čujemo prepogosto v Ljubljani in še celo ne izvajanih od takega umetnika, kakor je Raoul Koczalski. Prodaja vstopnic je v knjižarni Glasbene Matice.

Zložljiv fotoaparati 6/9 znamke BALDA z optiko 1:6,3, 1 usnjena torbica in 2 filma

ISOCHROM
skupaj samo
Din 320.—

s katerim aparatom lahko fotografirate tudi ob slabem deževnem vremenu trenutno. Vplačate na pošto položnico št. 13-285 Din 320.—, nakar vam pošljemo istega franko z vsem priborom.

Se priporoča specialna fototrgovina

Foto Tourist — Lojze Šmuc

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

u— **Dve nesreči pri delu.** Iz Petkovec pri Rovtavih v logaškem kraju so večer pripeljali na kirurški oddelek 17-letnega hlapca Antona Jereba. V hlevu ga je krava s tolikšno silo pritisnila ob zid, da mu je počila lobanja. Iz Zlatega polja pa je moral v bolnišnico 63-letni posestnik Janez Zupančič, ki je vozil stelo iz gozda, pa je padel pod voz, da mu je zlomilo nogo in nekaj reber.

MODERNA IN LEPA
sta plašč in kostim, če si izberete blago iz zaloge, kjer imajo vse kvalitete in barve, ki so sedaj moderne. — Taka zaloga je pri:
BRATA VLAJ, WOLFOVA 5.

u— **Mestno zdravniško dežurno službo** bo opravljali ob sobote od 8. zvečer do ponedeljka do 8. zjutraj mestni zdravnik dr. Ciber Fran, Srbska ulica št. 7/I. telefon št. 36-41.

u— **Olimpijski film v kinu Slogi.** Predstave ob delavnikih ob 16. in v nedeljo ob 10.30, 15. in 17. so v korist ljubljanskega Rdečega križa. Člani in prijatelji Rdečega križa, obiščite naše predstave in si oglejte ta krasi film!

u— **Sentjakobsko gledališče uprizaro** v soboto in nedeljo zvečer kot poslednjo novost Skutekškega igrar v 11 slikah »Košeček sreče«. Pisatelj obravnava življenjsko pot naivne deklice iz vasi, ki jo je želja po »košečku sreče« privedla v mesto, kjer se mora boriti z okolico. Delo je pisano zelo dinamično. Skozi 11 slik nam pisatelj predstavlja sodobno družbo, pred nami defilira cela galerija življenjsko verjetnih oseb. Režija je v spretnih in izkušnih rokah g. Polonce Juvanove. V večjih in manjših vlogah nastopa preko 20 oseb.

ZA BIRMO ČUDEN
SVIC. URE PRESERNOVA 1

u— **Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva na Viču** priredi jutri ob 14. na vrtu g. Antona Miheva na Glincah razgovor o pomladnem škropljenju sadnega drevja po cvetju. (Glavno škropljenje.)

u— **Zopet nov lep češki film v kinu Unioj.** V kinu Unioj bomo od danes naprej videli češki film »Izgubljena patrola«, ki je namenjen za znamenitem gledališkem komadu Fr. Langerja »Konjeniška patrola« ki je bil v eni prejšnjih sezon tudi na sporedu ljubljanskega dramskega gledališča. Film prikazuje legendarno herojsko male čete ljudi, ki niso ničesar imeli kot brezmerno voljo in hrenopenje po svobodi in globoko ljubezen do domovine. Ta zavest jim je dala moč, da so vzdržali v borbi proti premoči sovražnikov in svojo borbo končali z zmago. Njihovo geslo »eden za vse, vsi za enega« jim je dajalo etično pomoč in nacionalno zavest in jim pomagalo v požrtvovalnosti za dobrobit domovine. Vsa veličina te herojske borbe je predložena v filmu, v katerem nastopajo prominentni češki filma 2d. Stepanek, I. Vojta Jurny, Ferd. Hart, Vi. Ržepa, Fr. Kreuzmann. Ljubljana, ki je v vseh prilikah pokazala svojo slovansko čutečo srce, si bo ta krasi češki film, iz katerega je vidna vsa tragedija češkega naroda, ogledala v častnem številu. (—)

u— **Zaplenjena zaloga medicinskega materiala.** Včeraj smo na kratko poročali o uspehu kriminalnega oddelka naše policije, ki je prišla na sled večji tatvini raznih medicinskih predmetov, preparatov, strupov in topolomero. Zalogo so našli pri potniku I. R., ki je blago ponujal zdravnikom in zasebnikom po smešno nizkih cenah v nakup. Na vprašanje, od kod ima vse te reči, potnik ni maral dati odgovora. Na policiji se je izgovarjal, da je vse te medicinske potrebščine kupil od nekega lejca za 800 din, čeprav so vredne nekaj tujih tisočakov. Podrobne poizvedbe policijskih organov so nazadnje odkrile, da zaplenjeni predmeti izvirajo iz vloga pri nekem nedavnem umrlem zdravniku, nekajkrat pa je bilo vloženo tudi v zalogo tujk »Salus« v Cigaletovi ulici. Preiskava se nadaljuje.

Zakonolom

FESTIVAL LEPOTE

Edinstveno filmsko delo, ki ne dela časti in slave samo mladini vsega sveta, temveč tudi vsem, ki so ga ustvarjali! — KINO SLOGA, tel. 27-30, ob 16., 19. in 21.

u— **Vsi ljubljanci,** ki si žele prijetne zabave in obilo smeha, naj napravijo v nedeljo 30. t. m. izlet v št. Vid, po izletu pa na veseloigro »Zadrega nad zadregom« v gostilno g. Kratkoga ob 8. zvečer. Marsikomu je igra znana iz gledališča in vsaki, ki jo je že kdaj videl, si jo bo rad še enkrat pogledal. (—)

u— **V Filozofskem društvu** bo predaval dr. prof. dr. Mirko Hribar o temi: »Nekaj misli h kulturni zgodovini.« Predavanje bo ob 18. v mineraloški predavalnici na univerzi. Vabljeni vsi, ki se zanimajo! Vstop prost.

Iz Celja

a— **Jubilje Glasbene Matice v Mariboru.** Letos poteče 20 let, odkar je mariborska Glasbena Matica pričela svoje plodonosno delo na severni meji. Iz navdušenih začetkov provizoričnega moškega zbora se je razvil sedanj mešani zbor, orkestralni del Glasbene matice in njena glasbena šola. Vsi trije deli nastopijo ob 20letnici pred mariborskim občinstvom. Tako ima pevski zbor že prihodnjo sredo svoj jubilejni koncert, ki bo nekaka revija slovenske pesmi, šola se predstavi 9. maja, orkester pa nastopi 17. maja. Vabimo vse godbo in petje ljubče občinstvo, da se s svojim obiskom ne samo prizna veliko kulturno misljo tega zavoda, ampak ga tudi moralno podpre v njegovem nesebičnem delovanju. (—)

e— **II. Celjski kulturni teden** bo odprt v nedeljo ob 20. v mali dvorani Celjskega doma s koncertom Slovenskega vokalnega kvinteta, ki bo nudil velik umetniški užitek. Jutri ob 10. dopoldne bo istotam otvoritev kolektivne razstave akad. slikarja prof. Alberta Sirka, ki razstavlja v okviru CKT 45 svojih del iz zadnjih dveh let in sicer oja, akvarele in risbe. Razstavo bo otvoril z uvodnim predavanjem o slovenski povojni umetnosti in slikarju Sirku umetnostni zgodovinar prof. dr. Franjo Šijanec.

e— **Odbor Celjskega kulturnega tedna** opozarja občinstvo-abonente prireditve, ki bodo v Celjskem domu, da bo začetek prireditve točno ob napovedanem času, in prositi, da bi prišli k prireditvam točno, da ne bodo motili izvajalcev, ker bo oter zaradi tehničnih razlogov pri vodni steni dvorane. Opozarjamo občinstvo, da so skoraj vse vstopnice za prireditve CKT razprodane in da je na razpolago le majhno število vstopnic, ki se še dobijo v Gorjancjevi knjižarni.

e— **Brošura »Celjski kulturni teden«** je izšla za prireditve CKT. V lični brošuri so sporedi vseh prireditev, sezname del, besedila in nekaj pomembnih člankov. Opozarjamo na članek dr. Lina Legiša »O deležu našega vzhoda v novem slovenskem slovstvu« in članek dr. Franja Šijanca o slikarju Sirku z reprodukcijami njegovih del. Na uvodnem mestu je zelo močna pesem Fr. Roša »Celju«, nakar sledijo članki.

e— **Oseba vest.** Včeraj je izstopil iz službe pri Zvezni tiskarni v Celju dosežani faktor g. Milan Četina. Z istim dnem je prevzel poslovanje te tiskarne faktor g. Josip Kladič.

e— **Samaritanski tečaj,** ki ga bo priredilo Kolo jugoslov. sester v Celju za celjsko žensstvo, se bo pričel v ponedeljek 1. maja ob 20. v Zdravstvenem domu. Tečaj bo trikrat na teden in sicer ob ponedeljkih, sredo in petkih. Vodil ga bo mestni fizik g. dr. Podpečan. Tečaja se lahko udeležijo tudi žene, ki se doslej še niso prijavile in opravijo to pri prvi uri.

e— **Poslovilni večer** bo priredila celjska sokolska župa s sodelovanjem Celjskega pevskega društva poveljniku 39 pp. generalstabinemu polkovniku g. Dragoljubu Mihajloviču v sredo 3. maja ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Gosp. poveljnik domačega pešpolka si je v enoletni dobi svojega bivanja v Celju pridobil simpatije in spoštovanje vseh celjskih narodnih krogov. Na njegov poslovilni večer so vabljeni vsi narodni Celjani. Celjski Sokol poziva vse sokolske pripadnike, da se udeležijo poslovilnega večera.

e— **Gasilska proslava sv. Florijana** bo v nedeljo 7. maja. Pred 8. zjutraj se bodo zbrale gasilske čete Celje, Gaberje, Babno, Lopata, Levce, Teharje, Trnovlje in Škofja vas pri gasilskem domu v Gaberju, od koder bodo odkorakale z godbo na čelu v opatijsko cerkev k maši, ki se bo začela ob 8. Po maši bodo krenili gasilci v spredu skozi mesto v Gasilski dom na dvorišču mestnega poglavarstva, kjer bo proslava in odlikovanje zaslužnih gasilcev.

e— **Huda nesreča.** V četrtek popoldne se je prevrnil na 48-letnega delavca Ivana Medveda iz Sodne vasi pri Pristavi težek hloď in se kotallil čez njega. Hloď je zlomil Medvedu levo nogo in ga močno poškodoval po glavi. Ponesrečenca so prepekljali v celjsko bolnico.

Iz Maribora

a— **Obsojen, ker je opeharil 5 odvjetnikov.** Pred mariborskim sodiščem je bil včeraj dopoldne obsojen 44letni splavar Ivan Satler na 17 mesecev strogega zapora in 300 din globe ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo treh let, ker je pred meseci pod spretno pretezo lažnih terjatev izvalil od petih mariborskih odvjetnikov razne zneske.

a— **Iz malega Beograda.** Rušani so precej vznemirjeni zaradi vesti, da bodo nekemu društvu odstopili edino prosto občinsko zemljišče, ki je bilo namenjeno za gradnjo ruške oskrbovalnice, ki bi jo kravavo potrebovali. Upati je, da si bodo to stvar v zadnjem hipu še dobro premislili.

a— **Posestno gibanje.** Marija Latzel iz Nussdorfa v Nemčiji je prodala svoje zemljišče ob Koroški cesti za 384.000 din. Na tem zemljišču bo ISSK Maribor ure. dil svoj sportni stadion.

a— **Konec tedna v gledališču.** Drevi gostuje v »Aldi« nepreklicno zadnjič g. Mitrovičeva in gđ. Majdičeva. Jutri zvečer bo priljubljena komična opera »Prodana nevesta« ob znižanih cenah.

a— **Francosko predavanje.** V Ljudski univerzi bo predaval v ponedeljek 1. maja univ. prof. Jean Dayze iz Zagreba o Julesu Romainsu.

po znani dram »La vierge folle« od Henrya Bataillea. — Sijajni dramski igralci Victor Francen, Juliette Faber in Annie Ducaux, znana iz filma »Jeca brez rešetke« in »Grehe«

II. del olimpijskega filma **Leni Riefenstahlove**

Edinstveno filmsko delo, ki ne dela časti in slave samo mladini vsega sveta, temveč tudi vsem, ki so ga ustvarjali! — KINO SLOGA, tel. 27-30, ob 16., 19. in 21.

Iz Gornje Radgone

gr— **Požar na meji.** V sredo proti poldnevju je onstran meje gorelo. Požarna nesreča je zadela posestnika Jožefa Hödla iz Dietzena pri Obratji (Halbstein) ter upepeli hišo in gospodarsko poslopje, v katerem so zgoreli kmetijski stroji, razno gospodarsko orodje in štiri velike svinje. Na pomoč so šli tudi gasilci iz naše Gornje Radgone. Domneva se, da je požar nastal pri dimniku od preveč zakurjene peč.

gr— **Izpitni jadralcev.** Ker so bili zadnji nedeljo izpiti prekinjeni, bodo nadaljni izpiti iz skupin A in B to nedeljo 30. t. m. z začetkom ob 7. zjutraj na Tratah pri postajnem poslopju. Hkratu se s tem dnem zaključuje letošnje pomladno jadranje.

Z Jesenic

s— **Udruženje četnikov, pododbor Ljubljana,** ima za svoje članstvo na Jesenicah informativni sestanek v salonu restavracije Mesar Franc, Gosposvetska c. 2 jutri v nedeljo 30. t. m. ob 10. dopoldne. Sestanek bo vodil brat predsednik V. Znidaršič. Vabljeni tudi prijatelji četnikov.

SOKOLSKO DRUŠTVO JESENICE ponovi petič — sijajno češko opereto **„NAVIHANKA“**

v nedeljo, dne 30. aprila 1939 ob pol 15. Zlasti opozarjamo na to predstavo vse okoličane, ker imajo nadvse ugodne železniške zveze. — Vstopnina znižana.

Za domačine se opereta PONOVI na dan 1. maja 1939 v ponedeljek ob 8. zvečer. Pridite ne bo Vam žal.

s— **Zvočni kino »Radio«** predvaja danes, jutri v nedeljo in v ponedeljek ob pol 9. zvečer (v nedeljo in ponedeljek tudi ob 3. pop.) vefilem »Indijski nagrobni spomenik«. Med dodatki tudi risan film »Popaj hoče v bolnico« in Paramountov zvočni tehnik. V nedeljo ob 7. zvečer bo pred kinom koncert kovinarske godbe. — Sledi »Razkoljnikov« (Zločin in kazen). (—)

Iz Kranja

r— **Udruženje četnikov, pododbor Ljubljana,** ima za svoje članstvo v Kranju informativni sestanek v Narodnem domu v sokolski posvetovalnici drevi ob 20. Sestanek bo vodil brat podpredsednik F. Bizaj. Vabljeni tudi prijatelji četnikov.

r— **Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije** bo Akademski pevski zbor iz Ljubljane izvajal koncert v Narodnem domu v sredo 3. maja ob pol 21. Spored koncerta je sestavljen iz del: Blaža Potocnika, Jurja Fleismana, Gregorja Riharja, Kamila Maška, Antona Hajdriha, Antona Nedvoda, Fr. S. Vilharja in Davorina Jenka. Naslov koncerta: »Pesem slovenskega prepoveda«. Programi in vstopnice so v prodaji na gimnaziji pri gimnazijskem slugi. (—)

Iz Novega mesta

n— **Krajevni odbor Jadranske straže v Novem mestu** priredi jutri 30. t. m. cvetlični dan, katerega čisti dohodek je namenjen podpori naše mladike za izlet na sinji Jadran.

Iz Ptuja

j— **Spremembe v ptujskem občinskem svetu.** Mestni svetnik g. Cezar Sanci je podal ostavko na položaj občinskega svetnika. Banska uprava je razrešila sledeče občinske svetnike: Jakoba Gačarja, Ivana Frenkoviča in Franca Rogina. Na novo pa so bili imenovani v občinski svet gg. Franc Alič, ravnatelj ptujske gimnazije, Rafael Zapula, sreski šolski nadzornik, Franc Prapor, bančni uradnik, Franc Habjančič, trgovski pomočnik, Albert Sirec, mizar,

Gospodarstvo

Sprememba železniškega gradbenega programa

Ko je leta 1936. izšla uredba o trasiranju in gradnji novih železniških prog in o načinu njih financiranja smo morali žal ugotoviti, da v železniškem gradbenem programu niso upoštevane vse najnujnejše potrebe Slovenije in pogledu izpolnitve železniškega omrežja. Med železniškimi programi, ki se bodo gradile, je v § 4. imenovana le železniška proga Črnomelj—Vrbovsko, ni pa omenjen drugi krak železniške zveze Slovenije z morjem, ki veže Kočevje s sušaka progo, čeprav predstavlja oba kraka neizpolnjen celotno. Tudi smo takoj pogrneli v uredbi gradnjo drugega tira na progi Zidani most—Zagreb. Končno je v gradbenem programu med najnujnejšimi deli izpuščena ureditev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja. Ker je predvideno, da se bo gradbeni program, določen v tej uredbi, izvršil do leta 1950. in se do tega leta ne bi mogla brez spremembe uredbi izvršiti najnujnejša dela v železniškem omrežju Slovenije, je naša javnost takoj pričela akcijo, da se uredba izpolni. Zahtevali po spremembi uredbi so v zadnjem času utemeljile naše gospodarske organizacije, zlasti pa je zahtevalo utemeljilo s tehničnimi argumenti Udruženje jugoslovenskih železničarjev in brodarjev, in sicer v znani publikaciji: »Jugoslovenske železnice v sliki, številki in besedi«.

V tej publikaciji je ugotovljeno, da je znašal od leta 1918. do leta 1937. prirastek železniškega omrežja na področju beograjske direkcije 46,6%, na področju sarajevske direkcije 20,0%, na področju zagrebske direkcije 14,0%, na področju ljubljanske direkcije pa le 5,5% in na področju subotičke direkcije le 4,3%. V 20 letih smo dobili v Sloveniji le 60 km novih železnic; na področju beograjske direkcije pa je bilo zgrajenih 737 km, na področju sarajevske direkcije 246 km, na področju zagrebske direkcije 275 km in na področju subotičke direkcije 96 km. Tudi smo na tem mestu še citirali podatke omenjene publikacije, ki nam povedo, da je v uredbi iz leta 1936. predvidena gradnja 1242 km novih železnic, od katerih pa odpade na beograjsko direkcijo 640 km (51,5% vseh novih prog), na sarajevsko 485 km (39,1%), na zagrebsko 70 km (6,2%) in na ljubljansko direkcijo le 47 km (3,8%).

Spremembe uredb

Dolgo pričakovana sprememba uredb iz leta 1936. je sedaj izšla v beograjskih »Službenih novinah« od 27. aprila. Ta uredba o dopolnitvi in spremembi uredb od 10. julija 1936 o trasiranju in gradnji novih železniških prog in o načinu njih financiranja je izdana na osnovi § 62. finančnega zakona za leto 1938/39 in je bila na predlog prometnega ministra spre-

jeta v ministrskem svetu dne 23. februarja t. l. Tudi nova uredba nam ne prinaša pričakovanih sprememb in ne upošteva življenjsko nujnih potreb glede izgraditve železniškega omrežja Slovenije za prihodnje desetletje, ker ne uvršča v gradbeni program niti železnice Kočevje—sušaka proga, niti gradnje drugega tira na progi Zidani most—Zagreb, niti rešitve ljubljanskega kolodvorskega vprašanja. Uredba vsebuje naslednje spremembe.

Člen 4. uredb, ki navaja proge, ki se bodo gradile, se v točki f), ki obsega rekonstrukcijo beograjskih železniških naprav, izpolni v toliko, da obsega ta rekonstrukcija postaja Beograd, ranžirno postaja Resnik, rekonstrukcija proge od Beograda do Topčiderja in do Zemuna ter zvezo Beograd—Dunav in Beograd—Zarkovo.

Naslednja točka g), ki predvideva gradnjo ozkotirne železnice Štip—Strumica, se je izpolnila v toliko, da se bo ta proga gradila s spodnjim ustrojem za normalni tir.

Točka j), ki predvideva gradnjo proge Bileća—Nikišić—Risan se spremeni v tem smislu, da se proga podaljša do Zelenice.

Na koncu člena 4. se vstavi dodatek, ki predvideva poleg že navedenih prog še gradnjo naslednjih normalnotirnih prog: Kolašin—Derventa—Brod, Šabac—Koviljača in Tuzla—Simin Han.

Nadalje dobili uredba nov člen 4a, ki pravi v glavnem naslednje: Poleg proge Doboj—Rudanka se ima zgraditi paralelni normalni tir. Ozki tir bo ostal v obratu, dokler ne pride v promet normalnotirna proga Doboj—Brod.

Ozki tirna proga Doboj—Tuzla—Simin Han se ima pregraditi v normalno, ne da bi se prekinil promet na tej progi, ki se bo na ozkotirni progi ukinil, ko bo dovršena normalnotirna proga.

Ozki tirna proga Šabac—Koviljača se bo spremenila v normalnotirno progo deloma s pregraditvijo, kjer pa bo potrebno, pa z gradnjo novih odsekov.

Normalizacija ozkotirne proge Kraljevo—Čačak se ima izvršiti tako, da se lahko nadalje vrši promet na ozkotirni progi, dokler se ne normalizirata progi Kraljevo—Kruševac in Zaječar—Metovnica.

Normalnotirna proga Čačak—Valjevo bo tekla preko Pože in se bo odcep od Čačka do Pože zgradil neodvisno od obstoječe ozkotirne proge, tako da zveza Beograda z morjem po ozkem tiru ne bo prekinjena.

Ob izgraditvi normalnega tira od Doboja do Sarajeva se bo normalizirala ozka proga na vsej dolžini od Doboja do Zenice, kjer bo prenehal promet ozkotirnega omrežja. Od Zenice odnosi Lašve do Sarajeva bo poleg normalnotirne proge tudi ozkotirna proga.

Ob izgraditvi normalnega tira od Doboja do Sarajeva se bo normalizirala ozka proga na vsej dolžini od Doboja do Zenice, kjer bo prenehal promet ozkotirnega omrežja. Od Zenice odnosi Lašve do Sarajeva bo poleg normalnotirne proge tudi ozkotirna proga.

Industrija pozdravlja prizadevanje za ureditev važnih vprašanj notranje politike, saj bo notranje pomirjenje omogočilo uspešnejše poslovanje vsega gospodarstva. Pri ureditvi teh vprašanj pa se ne smejo napraviti napake, ki bi imele za posledico oviranje prostega prometa blaga med posameznimi deli države.

V zadnjem času se vedno pogostejše čitajo vesti o selitvah naše industrije v druge dele države. Zaenkrat so podjetja prenesla predvsem sedež v kraje izven Slovenije, medtem ko se obrati niso preselili. Oblastva naj temu pojavu posvetijo vso pozornost. Zlasti samouprave naj ne pretiravajo z davčnimi preobremenitvami, kajti razumljivo je, da stremi vsak podjetnik za tem, naseliti svoje podjetje tam, kjer je obremenitev znosnejša, odnosno je rentabilni račun ugodnejši.

Glavni tajnik zveze dr. Adolf Golja je nato prečital zelo obširno poslovno poročilo, ki pojasnjuje izvršene akcije in potrebe naše industrije. Podal je tudi poročilo o računskem zaključku, ki izkazuje za lansko leto 900.000 din dohodkov. Vsa poročila so bila soglasno odobrena. Nato je občni zbor soglasno sprejel daljšo resolucijo.

Obrazložil je tudi poročilo o delu odbora za raziskovanje in razvijanje, ki so si ga gostilničarji sami zgradili. Z ostrimi besedami je obračunal z opozicijo, ki je hotela z oglašitvijo časopisnih zvezgati gostilničarje, kar pa ji ni uspelo. Delničarji so se organizirali v

obrambni konzorcij, ki ima absolutno večino. Ta konzorcij je pripravil spremembo pravil, ki jamčijo, da nikomur ne bo moglo v bodoče škodovati podjetju. S tem bo tudi doseženo, da bo pivovarna ostala v rokah gostilničarjev in pekrov. Poročilo predsednika je bilo od navzočih delničarjev sprejeto z velikim odobravanjem.

Podpredsednik dr. Roš iz Laškega je nadalje poročal o zgrešeni kalkulaciji dr. Mayerja o poslovanju pivovarne. Dr. Roš je ovrgel trditve, ki jih je objavil dr. Mayer, kakor tudi njegovo kalkulacijo o poslovanju pivovarne. Neresnična je trditev, da konzum piva nazadnje, ker je nasprotno res, da se je znatno dvignil. Podjetje je brez dolga, ima zadostno obratno

glavnico, izvrstno pivo, poleg tega pa ima na strani raso javnost. Glede trditve, da podjetje ne daje na vpogled bilance, je dr. Roš ugotovil, da se bilanca prečita vsako leto na občnem zboru. Nato je član uprave g. Kramar iz Celja še enkrat prečital bilanco, ki kaže velik napredek in dobro gospodarstvo. Iz poročila dr. Roša je nadalje razvidno, da pivovarna že danes lahko izdela 10.000 hl piva na leto, kapaciteta pa se bo še letos povečala za 30.000 hl.

Poslovodni član uprave inž. Uhlir je poročal o tehničnem poslovanju. Povpraševanje po pivu je tako veliko, da pivovarna ne more dobavljati dovoljnih količin. Zato montirajo sedaj nove posode, da bo omogočena večja produkcija in da bo pivovarna lahko ustregla vsem naročilom. V avgustu bo opravila v promet takšno terminalno pivo z laško zdravilno vodo, ki bo močnejše, kakor dosedanje pivo.

Predlog za spremembo pravil je izzval dolgo in burno debato. Ta predlog predvideva ustanovitev sladarne, pražarne, kvasarne in drugih sorodnih strok. V debati

se je oglašil pravni zastopnik dr. Mayerja dr. Ogrižek, ki je predlagal, naj se glasuje o vsaki spremembi posebej. Dr. Ogrižek je tudi ugovarjal nekaterim drugim določbam. Važna je nova določba pravil, po kateri mora uprava paziti, da ne pride več kakor ena tretjina delnic v roke taktih oseb, ki niso gostilničarji ali peki. Navzlic ugovorom dr. Ogrižka so bile te spremembe soglasno sprejete. Burna je bila debata glede določbe, da morata biti zastopani dve tretjini, če gre za spremembo pravil. Temu sta ugovarjala v imenu dr. Mayerjeve opozicije dr. Ogrižek in dr. Režek iz Novega mesta. Predsednik je pojasnil, da mora podjetje ščititi gostilničarje, ki so delničarji, in mora paziti na to, da se delnice ne bodo kopičile v rokah ene osebe. Po pojasnilu predsednika je prišlo do glasovanja o tej spremembi pravil, ki pa je bila sprejeta z veliko večino in so proti glasovali samo trije delničarji, ki imajo skupaj 18 glasov. Po kratki debati, ki je sledila glasovanju, je predsednik zaključil občni zbor.

Naša trgovina s posameznimi državami

Carinski oddelek finančnega ministrstva objavlja k že znanim podatkom o naši zunanji trgovini v marcu še številke o gibanju naše trgovine s posameznimi državami.

Razmeroma slab izvoz v Nemčijo
Številke nam kažejo, da je bil v marcu naš izvoz v Nemčijo razmeroma majhen. Znašal je 112,8 milijona din (lani 106,5, predl. 115,2), kar predstavlja 26,7% celotnega našega izvoza v marcu. Na drugi strani pa se je naš uvoz iz Nemčije znatno dvignil in je dosegel 209,7 milijona din nasproti 149,8 milijona din v lanskem marcu. Tako smo imeli v marcu v Nemčijo za 96,9 milijona din pasivno trgovinsko bilanco, kar je pripomoglo k zmanjšanju salda naših klirinških terjatev.

V prvem letošnjem četrtletju smo izvozili v Nemčijo za 310,4 milijona din (lani za 315,9), uvoz iz Nemčije pa je dosegel vrednost 516,6 milijona din (lani 412,4). Letos je bila v prvem četrtletju naša trgovinska bilanca z Nemčijo pasivna za 206,2 milijona din (lani za 96,5).

Znatno povečan izvoz v Italijo

Razveseljivo povečanje kaže v marcu naš izvoz v Italijo. Medtem ko je v ja-

nuarju znašala vrednost našega izvoza v Italijo 19,9 milijona din in v februarju 34,5 milijona din se je v marcu dvignila na 53,0 milijona din (lani 30,1). Se v večji meri pa se je dvignil uvoz, ki je dosegel v marcu 60,2 milijona din (lani 38,6); zato se navzlic večjemu izvozu ni zmanjšal naš klirinški dolg v Italiji.

V prvem letošnjem četrtletju je znašal naš izvoz v Italijo 107,4 milijona din (lani 91,4), uvoz pa je narasel na 154,1 milijona din (lani 107,0). Naša trgovinska bilanca z Italijo je bila torej v letošnjem prvem četrtletju pasivna za 46,7 milijona din (lani za 15,6). Ta pasivnost je kakor v nemškem primeru pripomogla, da je prišlo do popolne likvidacije naših klirinških terjatev v Italiji in da je nastal saldo našega dolga, ki nam sedaj sprito naraslega uvoza omogoča nadaljnje povečanje izvoza.

Velik izvoz v Čehoslovaško

V Čehoslovaško smo v marcu izvozili za 47,5 milijona din (lani za 24,1), uvoz iz Čehoslovaške pa je znašal 32,4 milijona din (lani 61,2). Naš izvoz v Čehoslovaško je bil letos v prvem četrtletju navzlic odcepju sušetskega ozemlja večji nego lani in je dosegel vrednost 115,7 milijona din (lani

S P O R T

Naši atleti v Trstu

Danes in jutri bo atletska reprezentanca dravske banovine nastopila proti najboljšim atletom Julijske krajine

Danes popoldne in jutri dopoldne ter popoldne bo v Trstu revanšni lahkotelski dvoboj med Julijsko krajino in Dravsko banovino. Prvo srečanje je bilo lani junija meseca v Ljubljani in je reprezentanca dravske banovine zmagala z eno točko razlike. Zanimanje za dvoboj je zaradi izenačenosti obeh reprezentanc tem večje, ker je kljub zgodnji sezoni pričakovati hude borbe in zato tudi odlične rezultate. Naša reprezentanca, ki je kakor že omenjeno zmagala na domačih tleh s precejšnjo težavo, je letos mnogo močnejša. Sestavlja jo 9 atletov, članov ASK Primorja, 5 članov SK Ilirije, 4 SK Planine, 3 SK Maratona iz Maribora ter 2 SK Železničarja iz Maribora, razen tega pa je še ojačena z državnima rekordernima Klingom (BSK) in Vučevićem (Vojvodina), ki bosta ojačila nekatere naše posebno slabe točke. Da je reprezentanca res izredno močna dokazuje dejstvo, da je približno polovica reprezentance (12) sestavljena iz atletov, ki so že zastopali državne barve.

Lani sta si od 18 možnih zmag delili obe reprezentanci vsaka po 9 zmag. Naša je zmaga v tekih na 400, 400 (z zaprekanji), 800, 1500 in v štafeti 4x400 m, dalje v metu kladiva in krogel, ter v skoku v višino in daljino. Iz tega se vidi, da imajo največje zasluge za zmago tekači, ki so letos ojačeni še s sprinterjem Klingom, tako da imamo izglede na dober plasman tudi v teku na 100 in 200 m, kjer smo se morali lani zadovoljiti samo s 3. in 4.

meatom. K sporedu je letos na željo Italijanov dodan še tek na 10.000 m, za katerega imajo oni tudi več izgledov.

Glede na lanske rezultate dvoboja in letošnjo moč naše reprezentance bi se dalo sklepati, da bomo tudi letos zmagali. Moramo pa upoštevati, da bo reprezentanca Julijske krajine tokrat nastopala na lastnih tleh in popolnoma spočit, dočim se bo, posebno pri sobotnem tekmovalstvu, našim tekmovalcem gotovo poznala triurna vožnja z avtobusom, posebno ker bodo morali takoj po prihodu v Trst na start. Razen tega je možno, da je tudi njihova reprezentanca v odlični formi, kajti v Trstu se je sezona začela mnogo prej kakor pri nas in gotovo so si svojo reprezentanco še ojačili z nekaterimi najboljšimi italijanskimi atleti.

V želji, da zvem kaj točnejšega o možnosti naše zmage, sem zaprosil trenerja naše reprezentance G. Kleina, da izrazi svoje mnenje. G. Klein je odgovoril, da predvsem zaradi pomankanja rezultatov italijanskih lahkotelcov ni možno vnapreje določiti zmagovalca. Da pa upa na uspeh svojih učencev že zato, ker so letos mnogo močnejši ne samo v tekih, temveč tudi v tehničnih disciplinah, to je v metu in skokih ter razen tega še ojačeni z odličnim atletom Vučevićem in Klingom.

(O sobotnih in nedeljskih izidih tržaškega srečanja bo »Jutro« objavilo izvirna poročila. Op. ur.)

Jutrišnji spored z žogo

Razen zadnjega kola ligaških tekem, ki v glavnem za vrstni red posameznih klubov ni več odločilnega pomena in v katerem bo naša Ljubljana nastopila v Zagrebu proti Haški, bo tudi doma še cela vrsta zanimivih nogometnih srečanj.

Dve polfinalni tekmi za prvenstvo LNP

Na Jesenicah: CSK—Bratstvo, v Kranju: Kranj—Maribor

Ena izmed obeh bo jutri ob 13.30 na igrišču Bratstva na Jesenicah, in sicer med Čakovskim SK in Bratstvom, ki sta najresnejša kandidata za naslov prvaka LNP. Ta tekma bo gotovo ena najbolj zanimivih, kar jih je bilo kdaj odigranih na Jesenicah. Moštvi se bosta z vsemi silami zagrizli v to odločilno borbo in občinstvo bo slej ko prej v polni meri prišlo na svoj račun. Bratstvo vabi vse svoje prijatelje od blizu in daleč, naj pridejo na to tekmo pomagat belo-modrim.

Druge takšna tekma bo ob 15. v Kranju, in sicer med Kranjem in Mariborom. Tudi v tej tekmi gre za podobno odločitev kakor na Jesenicah in bosta obe enajstorice prav tako postavili vse za zmago in odločitev vprašanja, kdo bo drugi kandidat v zadnjih dveh tekmah za naslov prvaka LNP.

Ostali prvenstveni spored
Razen prej omenjenih tekem bo jutri na sporedu še več tekem za točke v nižjih razredih in med juniorji, med katerimi nas prireditelji posebej opozarjajo na naslednje:

Mladika—Grafika

Ta tekma bo ob 10.15 na igrišču Mladike z najresnejšim kandidatom za prvaka II. razreda, moštvom Grafike. Mladika, ki je zadnje nedelje izgubila tako nesrečno, bo skušala v tej tekmi popraviti neugodni vtis. Za Grafiko bo ta tekma precej odločilnega pomena.

Razen teh dveh moštev bosta v II. raz-

redu še dve tekmi za točke, in sicer ob 10.15 med Slavijo in Korotanom na igrišču Korotana ter ob 16. med Adrijom in Mostami na igrišču Ilirije.

Dve juniorski tekmi na igrišču Ljubljane

V teku jutrišnjega dopoldneva bo prav zanimiv nogometni spored tudi na igrišču Ljubljane. Ob 10. se bosta srečala za točke juniorski moštvi Svobode in Jadrana, v drugi ob 11. pa Ljubljane in Hermes. Ker bosta Ljubljana in Svoboda hoteli obdržati sedanje prvo in drugo mesto, bo to tekmovalstvo gotovo prav zanimivo, tembolj ker je znano, da naša mladina čisto zaigra še bolj borbeno kakor ostali.

Razen na igrišču Ljubljane bo ljubljanska mladina igrala nogomet še na igrišču Ilirije, in sicer ob 10.30 moštvi Marsa in Reke, ob 14.45 pa enajstorici Most in Korotana.

Celjski spored bo to nedeljo na igrišču Olimpa, in sicer ob 15.30 Olimp—Atletik jun., ob 16.30 pa Štore—Borut.

Slednjič bodo v Hrastniku gledali prvenstveno tekmo med domačim moštvom Hrastnika in enajstorico iz Laškega.

Pokalni turnir v Kolesiji

Jutri ves dan med moštvi Hermes, Jadrana, Marsa in Reke

Jutri ves dan bo Jadrana na svojem igrišču v štirih tekmah priredil revijo prvorazrednih moštev iz Ljubljane. Tekmovalje bo gotovo prav privlačno, saj bodo nastopila štiri moštva različnih sistemov in različnega temperamenta. Za zmagovalca in še eno moštvo sta razen tega razpisana dva krasna pokala, tako da bodo enajstorice gotovo pokazale vse, kar znajo. Pokala sta od danes razstavljena pri tržki Paulin v Šen-lenburgovi ulici.

V tem tekmovalstvu, ki se začne dopoldne ob 10. in nadaljuje popoldne ob 15., bodo sodelovali Hermes, Jadrana, Mars in Reka. Tekme bodo ob vsakem vremenu, cene vstopnicam so propagandno nizke.

Glej tudi sportne vesti na 7. strani

OGLEDALO POTRUIJE — DA JE CIMEAN KREMA V RESNICI ODLICNA!

61,9, medtem ko se je uvoz zmanjšal na 90,8 milijona din (lani 144,0 milijona din). Tako smo bili v prometu s Čehoslovaško v prvem letošnjem četrtletju aktivni za 24,9 milijona din (lani smo bili pasivni za 82,1).

Trgovina s ostalimi državami

Znaten je bil v marcu naš izvoz v Belgijo, ki je dosegel vrednost 47,9 milijona din (lani 32,1), medtem ko je znašal uvoz iz Belgije le 5,0 milijona din (5,1).

Povečal se je v marcu tudi izvoz v Anglijo na 38,7 milijona din (lani 32,5), medtem ko je uvoz iz Anglije popustil na 31,5 milijona din (lani 82,0). Prav tako je bil znaten naš izvoz na Madžarsko, ki je dosegel vrednost 26,9 milijona din (17,4), uvozili pa smo za 12,2 milijona din (lani 15,0).

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz Narodne banke od 22. aprila zaznamuje ponovno povečanje obteka bankovcev in sicer za 139,6 na 7070,1 milijona din (lani ob tem času 5736,7). V zadnjih štirih tednih se je naš obtok bankovcev povečal za 540 milijonov din, in to predvsem na podlagi zmanjšanja obveznosti na pokaz. Tudi v tretji četrtini aprila so obveznice na pokaz ponovno nazadovale za 80,0 na 1668,9 milijona din (lani 2758,8); med obveznostmi na pokaz so privatni žirovni računi nazadovali za 5,1 na 806,8 milijona din (lani 1591,4), obveznosti na pokaz po raznih računih pa so se zmanjšale za 77,5 na 839,9 milijona din (lani 1134,5).

Kakor v prejšnjih tednih je tudi v tretji četrtini aprila zlati zaklad nekoliko narasel za 0,6 na 1916,6 milijona din (lani 1813,0). Devize izven podlage so narasle za 11,4 na 414,6 milijona din (lani 408,5) in tudi postavka raznih aktiv, kjer se knjižijo neizkazane zlate in devizne rezerve, je narasla za 3,6 na 2067,9 milijona din. Povečanje obteka bankovcev je deloma pripisati naraščanju meničnih in lombardnih posojil, ki so se v tretji četrtini aprila povečala za 55,0 na 1771,3 milijona din (lani 1564,9).

Vrednost zlatnega zaklada skupaj z odelno premijo je znašala 22. t. m. 2462,8 milijona din, kar predstavlja nasproti obteku bankovcev in obveznostim na pokaz kritje v višini 28,18% (prejšnji teden 28,36%).

Borze

28. aprila

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno (13,80), prav tako angleški funti (specialni tečaj 238, svobodni tečaj 258). Grški boni so se trgovali v Zagrebu po 32,50 in v Beogradu prav tako po 32,50.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v državnih papirjih nespremenjena. Vojna škoda se je trgovala po 451 do 455 (v Beogradu po 451,25—453). Nadalje je bil promet v 4% agrarnih obveznicah po 61 (v Beogradu po 60), v 7% stabilizacijskem posojilu po 97, v 8% investicijskem posojilu po 98, v 7% Blairovem posojilu po 98 (v Beogradu po 90—90,25) in v 8% Blairovem posojilu po 97 (v Beogradu po 99).

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2358,50—2396,50, Berlin 1777,32—1795,08, Bruselj 747,50—759,50, Curih 995—1005, London 206,80—210, New York 4400,50—4460,50, Pariz 116,77—119,07, Trst 232,70—235,80.

Curih. Beograd 10, Pariz 11,7925, London 20,8375, New York 445,125, Bruselj 75,3250, Milan 23,4250, Amsterdam 237,90 Berlin 178,62, Stockholm 107,25, Oslo 104,75, København 93,05, Sofija 5,40, Varšava 84, Budimpešta 87, Atene 3,90.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 450 — 453, 4% agrarne 60,50 — 61, 4% severne agrarne 61 bl, 6% begunjske 87,50 den, 6% dalm. agrarne 85 den, 7% stabiliz. 97 — 98, 7% invest. 97 — 99, 7% Blair 89 — 91, 8% Blair 97 — 99; delnice: PAB 206 — 208, Trboveljska 175 — 183, Gutmann 35 — 40, Sečerača Osijek 90 den, Isis 25 den, Jadranska 360 den. Beograd. Vojna škoda 451 — 451,50 (451,25 — 453), 4% agrarne (60), 4% severne agrarne — (59,50), 6% begunjske 87,75 — 88 (87,75), 6% dalm. agrarne 85,75 — 86 (86), 7% stabiliz. 99 den, 7% invest. 99,50 den, 7% Blair 90 — 90,50 (90 — 90,25) 8% Blair 98 — 99 (99), Narodna banka 7300 — 7450 (7350), PAB 214 — 216 (214 — 215).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 28. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 70,50, za julij 69,875, za sept. 70,75; kornuza: za maj 47,875, za julij 49,75.

+ Winnipeg, 28. aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 62,125, za julij 63,125, za okt. 64,75.

+ Novosadska blagovna borza (28. t. m.). Tendence prijazna. Pšenica: (78/79 kg); baška 150 — 153, ban., srem. 149 — 151, slav. 151 — 152. Rž: baška 140 — 142. Ječmen: baški in sremški 64/65 kg 165 — 170, jari 68 kg 180 — 185. Ove: baški, sremški in slavonski 150 — 152,50. Kornuza: baška 100 101, baška pariteta Indija in Vršac 100 — 102. Moka: baška in banatska 0/0g in 0/0gg 235 — 245; 2/2 215 — 225; 3/5 195 — 205; 3/6 175 — 185; 3/7 145 — 155; 3/8 112,50 — 115. Fižol: baški in sremški beli brez vreč 180 — 182,50. Otrobi: baški 110 — 112, sremški 104 — 106, banatski 101 — 103.

Borba za Gostilničarsko pivovarno zaključena

V četrtek je bil v Laškem izredni občni zbor Gostilničarske pivovarne d. d., za katerega je vladalo med delničarji veliko zanimanje. Ta izredni občni zbor je bil prireditelj na 14. april, nato pa je bil preložen na 27. april. Občnega zbora se je udeležilo kar 317 delničarjev, ki so zastopali 4,8 milijona din delniške glavnice. Zborovanje je vodil predsednik g. Ciril Majcen, ki je ob odobravanju zborovalcev ugotovil, da se gostilničarska pivovarna lepo razvija in da ni dopusten dvom v uspeh tega podjetja, ki so si

Revija italijanske vojske v Albaniji

V navzočnosti tajnika fašistične stranke Staraceja so imeli te dni v Tirani velik defilé italijanske vojske

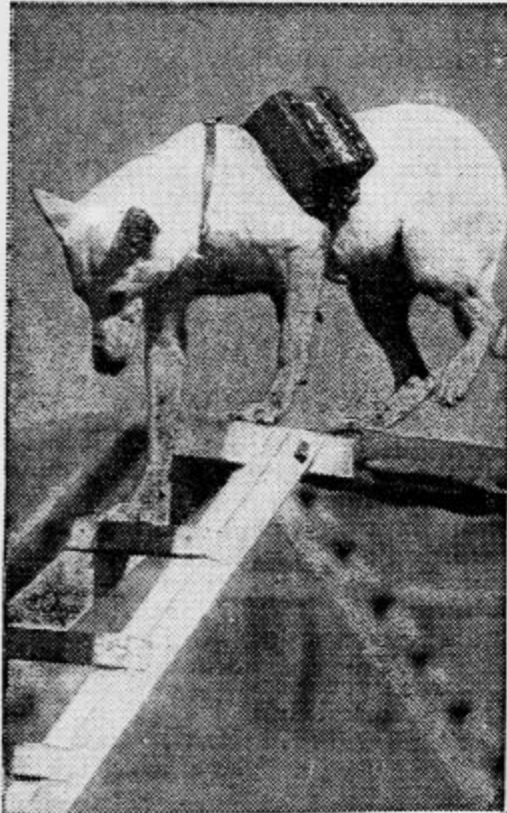
Smrt ob telefonu

Razburljiva posledica srečno prestane avtomobilske nesreče

Vesela družba je napravila te dni avtomobilski izlet v okolico Verbana v Italiji. Avto je krmari 23letni Giovanni Spanzini iz Turina. Na strmi cesti je Spanzini izgubil oblast nad krmilom, voz se je dvakrat preobrnul in obležal na travniku pod cesto. Kakor po čudežu so vsi štirje prijatelji zlezli nepoškodovani izpod razbitin. Sklenili so, da bodo svoje družine takoj obvestili o nesreči in da so se dobro izmazali. Domnevati je bilo namreč, da se

bo vest o nesreči hitro razširila in da bi si svojci utegnili misliti kaj hudega.

Spanzini je stopil k telefonu v bližnjem poštnem uradu in je svoji družini sporočil dogodivščino. Med tem ko je še živahno govoril, so njegovi prijatelji opazili, kako je nenadno poblebel in se zgrudil. Zadel ga je srčna kap. Razburjenje ga je umorilo pozneje, ko so bili že vse srečno prebili. Ironija usode je hotela, da je svojcem sporočil, naj zavoljo njega in ostalih prijateljev ne bodo v skrbeh.

Policijski psi z radioaparati
Poskusi s sprejemniki in zvočniki v Avstraliji

Policijski pes s radijskim sprejemnikom na hrbtu

Avstralska policija je sklenila opremiti svoje pse s posebnimi radijskimi aparati. Aparat pritrdijo psu na hrbet in sestoji iz sprejemnika z zvočnikom ter majhno anteno. Ni težak, tehta komaj 4 kg, tako da živali, ki so običajno močni voljaki ali ovčarji, v gibanju ne ovirajo.

Sklep, da opremiti policijske pse s takimi aparati, so storili po mnogih druzinih poskusih, ki so dali izvrstne rezultate. Psi se z lahkoto privadijo poveljem, ki jim jih dajo po radiju, in se ne ustrašijo glasov iz zvočnika. Policijskim uradnikom je na ta način mogoče zapovedovati psom tudi na velike razdalje, pred vsem pa jih lahko priključijo nazaj, tudi če jih ne vidijo več.

Sedaj mislijo tudi na to, da bi pse opremiti z majhnimi odkaljniki, da bi lovili tu-

di njih lajanje pri odkritju kakšnega zločina ali trupla. Poskusi v to smer pa doslej niso zadovoljivi, ker je zračnivanje daljave, iz katere se slišati ta pasji alarm po radiju, še predolgotrajno.

Ameriška odprava na Himalajo

V Indijo je prispelo šest ameriških ptnincev, ki hočejo najpogostejše v juliju naskočiti drugi najvišji vrh na svetu, K 2. Opremo so si izbrali iz najlažjega materiala, kar so ga mogli dobiti in zbrja zavoljo tega veliko pozornost. Američani upajo, da jim bo s takšno opremo mogoče doseči uspeh.

Vrh K 2, ki je v karakorumski skupini Himalaje na ločnici med Kašmirjem in vzhodnim Turkestanom, Vodja odprave, ki jo je organiziral Ameriški alpski klub, je Fritz Wiessner. Ze 1. 1932. je vodil ameriško odpravo na Nanga-Parbat, ki pa ni imela uspeha.

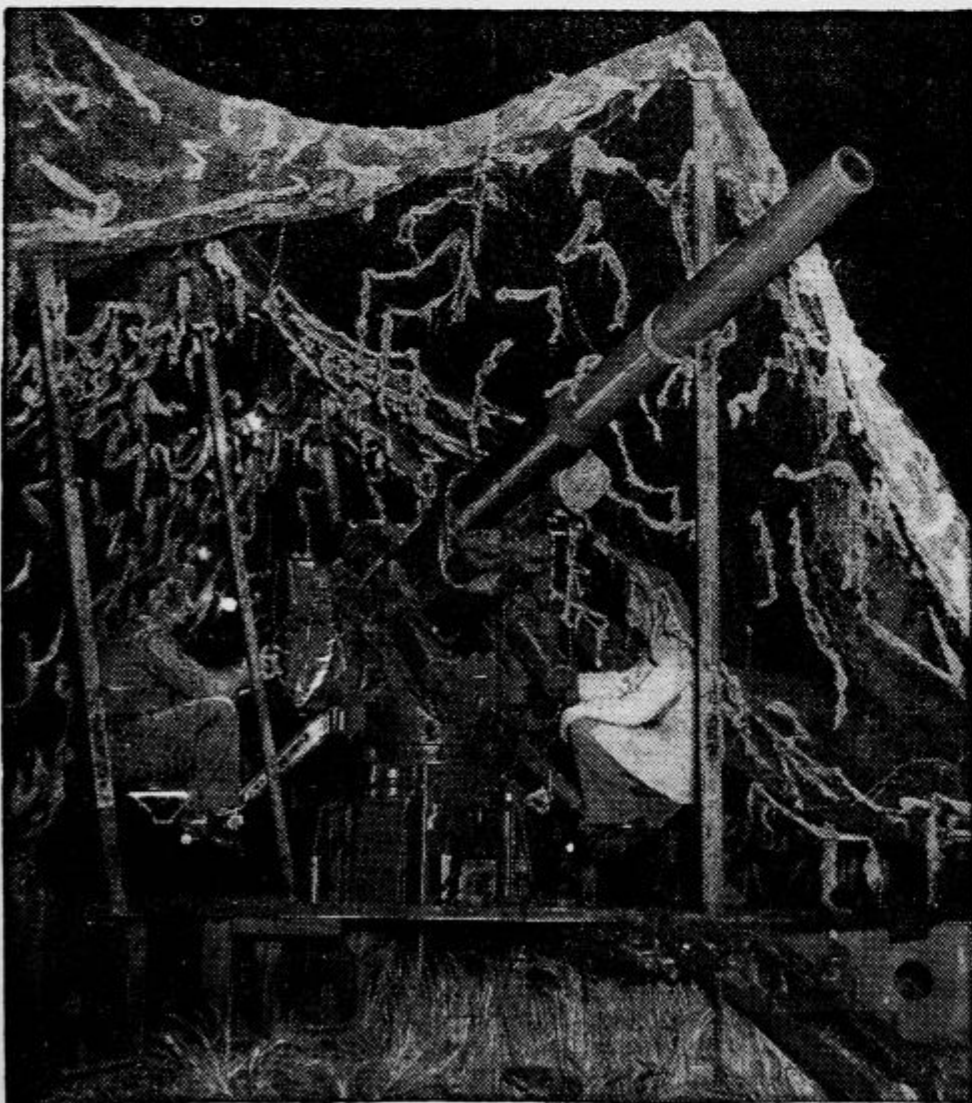
Odpovedane nemške prireditve v Franciji

Francoska vlada je dala pred dnevi odpovedati več sportnih prireditev, na katerih bi imeli sodelovati nemški sportniki. Stori se je to z utemeljitvijo, da ne more prevzeti odgovornosti za miren potek takšnih prireditev. Zdej pa je pariška koncertna agentura odpovedala tudi dva koncerta, na katerih je hotel dirigirati Wilhelm Furtwängler nemške simfonike.

Več piva nego mleka v Pragi

Neki češki list objavlja statistiko, iz katere je razvidno, da popijejo Pražani letno 126 milijonov l piva, med tem ko porabi Praga letno 100 milijonov litrov mleka. Na vsakega Pražana odpade 111 l mleka in 133 l piva letno. Samo pivovarstva v Smichovu proda letno 80 milijonov litrov piva, v vročih dneh ga pridelajo dnevno 600.000 litrov.

Ameriške vaje v topništvu

Masirna top ameriške vojske pri manevrih v Kaliforniji

Severni sij nad Prago

V Pragi so opazovali v eni zadnjih noči požarni sij, ki je v zvezi s povečanim delovanjem sončnih peg. Že ob sončnem zatonu se je v terek ta sij javil z modro zelenim trakom na severnem obzorju. Polagoma je postajal močnejši in je do polnoči dobil slabotno oranžno barvo. Proti polni uri pa je ugasnil.

Astronomi menijo, da se utegne v teh dneh požarni sij ponoviti. Na dan pred pojavom so našli nič manj nego 144 peg v desetih skupinah. Nekateri med njimi so eakko velike, da jih je opaziti tudi s prostim očesom oziroma s črnim steklom pred očmi. Požarni sij so v ostalem isti večer kakor v Pragi opazovali tudi drugod v Srednji Evropi.

Jazbec — zlatosledec

Dva iskalca zlata v Hawthornu v Nevadi se morata zahvaliti jazbecu, da sta odkrila zlato žilo. George Burris in Edward Boomersine sta nekoga dne precej malodušno postavila svoj šotor in se pogovarjala o tem, da jima še ni uspelo dobiti res izdatnega polja, ko sta zagledala jazbca, ki je v bližini gredel zemljo in spravljal pesek iz svoje dupline. V svoje presenečenje sta v tem pesku našla delce zlata, ki so ju privedli na pravo sled.

Do smrti se je nasmeljal

18letni Carlo Marchino je sedel v Palanči ob Lagu Maggione z nekaterimi prijatelji ob čaši vina. Mladi ljudje so si pripovedovali dvotipe in so se ves čas na glas krohotali. Najglasneje se je krohotal Marchino, toda nenadno je njegov smeh zastal, zamenjalo ga je strašno ječanje. Čez nekoliko sekund se je mladi mož zgrudil brez zavesti. Še preden je došel zdravnik, je bil mrtev. Od smeha ga je zadela srčna kap.

Potovanje brez krone

Kakor poročajo iz Londona, bosta angleški kralj Jurij VI. in kraljica odpotovala v Kanado brez krone britskega imperija. Prvotno je bilo sicer določeno, da vzame kralj s seboj na pot tudi krono in sicer zaradi tega, ker je hotel v Ottawi prisostvovati zaključni seji dominijonovega parlamenta. V tem primeru bi bil moral kralj pri svečanosti nositi krono na glavi. Po najnovejših določbah pa se to ne bo zgodilo. Kralj bo pač obiskal parlament, toda sprejem ne bo svečan, temveč preprost, kakor to odgovarja pojmovanju ondodnega prebivalstva.

Nov angleški poslanik v Ameriki

Angleška vlada je sklenila poslati v Washington novega poslanika v osebi lorda Lothiana, ki bo zamenjal dosedanjega diplomatskega predstavnika Anglije v Ameriki, siru Lindsaya

Orkester v morju
Vse ribe niso neme

Da ribe nikakor niso neme, to danes vemo, le malokomu pa je znano, da proizvajajo prebivalci morskih globin skrivnostno muziko, ki jo je včasih različno slišati. Ta »muzika« rib mora biti silovito glasna, kajti eksploziji pod vodo nad vodno gladino skoraj ne slišimo. Če torej tako zvane ribe bobnarke povzročajo bobnenje, ki ga je slišati še daleč od obale, tedaj morajo biti ti zvoki strahovito močni. Neki ameriški ihtiolog se je približe bavit z nenavadno mu-

ziko rib in navaja nekoliko značilnih primerov.

V Calderi v Čileju je pogostoma poslušal zvoke, ki so se dvigali iz morja, obsegali štiri polne zvoke tonske lestvice, melodično naraščali in spominjali na nežno blagovozveje harf. V Južnem morju je velika riba, ki proizvaia silno bobnenje, ki ga je slišati v tišini noči ure daleč. Včasih se pod ladjami zberejo tudi celi zbori »kruležih rib«, ki proizvajajo takšen hrup, da spominja na hrup velike črede prešičev.

Lord s polno denarnico

Razsipnost skrivnostnega gosta v Budimpešti

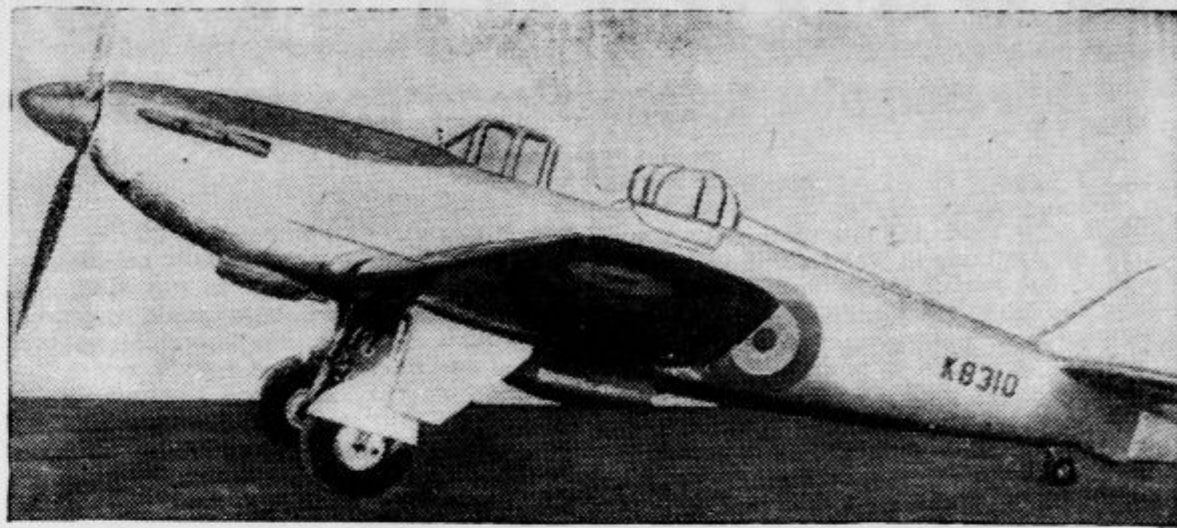
V Budimpešti je zbudila veliko pozornost aretacija nekega Angleža, ki je pod imenom »lord Hampton« osem mesecev živel v madžarski prestolnici in ki so se o njegovem bogastvu širile najbolj fantastične vesti. O njem so pripovedovali, da je eden največjih angleških industrijskih mogotcev in da se mudi v Budimpešti samo zato, da bi tu lahko razsipaval denar s polnimi rokomi. V odlični vladni četrti si je najel fevdalno palačo in njegovo življenje je bilo vsem življenju kakšnega kneza. Lastniki budimpeštanskih nočnih lokalov so izjavljali, da je tujski promet sicer katastrofalno nazadoval, a navzlic temu niso še nikoli toliko prodali kakor v zadnjih osmih mesecih, ko je »lord Hampton« s svojo polno denarnico odtehtal nedočkane tuje obiskovalce. V enem samem znanem nočnem lokalu je angleški lord v štirih mesecih napravil n. pr. za 40.000 pengöv zapitka. Plačilnemu natakarju je vsakokrat dajal po 100 pengöv napitnine.

Skrivnost tega lorda raziskuje sedaj madžarska valutna policija. Čeprav ni o do sedanjih izledkih preiskave ničesar objavila, domnevajo, da so se v biroju angleškega lorda stekale niti vsega tihotapstva

valut na jugovzhodu. Računati je z razkritjem ene največjih afer tihotapjenja valut. Madžarska policija je stopila v zvezo z londonsko policijo, da bi ugotovila istovetnost zanimivega pustolovca, ki so ga v Budimpešti ves čas smatrali za pravega Kreza.

Naknadno poročajo k tej aferi, da je budimpeštanska policija aretirala še osem oseb, ki so lordu dovajale kliente. Računati pa je še z nadaljnjimi aretacijami, zlasti pa gre za neke finančnike, ki so z kordovo pomočjo iztihotali mnogo milijonov pengöv. Aretirani domnevni lord, ki leži zavoljo operacije na nogi v bolnišnici preiskovalnega zapora, je izkazoval svojo posebno naklonjenost neki barski plesalici, ki je policiji povedala, da je še pred nekoliko dnevi prejela od njega bliserno ogrlico v vrednosti 25.000 pengöv in vložno knjižico za 20.000 pengöv. Dar je sprejela brez vsakega obotavljanja, saj je veljal Hampton v Budimpešti za najbogatejšega moža. Kakor pa vse kaže, je začel svoje posle pred osmimi meseci s kapitalom pičlih 3000 pengöv. Njegov sofer, ki mu je pomagal pridobivati kliente in ki je kmalu postal njegov prvi tajnik, je zbežal ter je policija za njim izdala tiratlico.

Novo francosko lovsko letalo

Francoska vojna industrija je začela v serijah izdelovati lovška letala tipa Bontton-Paul-Defiant, kakršnega prikazuje ta slika

Čokolada s smetišč

Množestvena zastrupljenja v Budimpešti

Budimpeštanska policija je nujno poslala vse bolnišnice v prestolnici, naj pošljejo vse razpoložljive bolniške vozove s potrebnimi zdravniki v Zitino naselbino, kjer so pri velikem številu otrok in odraslih ugotovili znake zastrupitve. Ko so zdravniki dospeli tja, se jim je nudil strašen prizor.

Tucati ljudi, ki so po vsej priliki hoteli poiskati zdravniško pomoč, so se bili zgrudili na tla in so ležali ob potih v naselbino. V krčih so se valjali po tleh in iz barak je bilo slišati pretresljive prike bolečin. Zdravniki so najprvo odredili, naj prepeljejo v bolnišnice 25 oseb, ki so bile v najhujši nevarnosti za življenje. Nadalje-

njih 40 oseb je ostalo pod zdravniškim nadzorstvom v domači oskrbi.

Preiskava je dognala, da so se pri vseh osebah znaki zastrupitve pokazali potem, ko so jedle neko čokolado. Čokolado je prodajala v naselbini po smešno nizki ceni neka krošnjarka, ki so jo kmalu iztaknili in strogo zaslišali. Izkazalo se je, da je ženska pobirala pokvarjeno blago iz zabojev za smeti neke velike budimpeštanske tovarne čokolade. Zagovarjala se je s tem, da je že osem mesecev brskala po teh zabojih, da je čokolado skrbno očistila in jo potem prodajala po ubožnih ceni, ne da bi se bilo doslej kaj zgodilo. Vtaknili so jo v zapor, a tudi proti tovarni čokolade so zavoljo nemarnega ravnanja s smetmi uvedli kazensko postopanje.

Maska plesalca Djagileva

Čudna smrt velikega ruskega umetnika

V Parizu so otvorili te dni zanimivo razstavo o ruskem baletu slovitega Djagileva. Na tej razstavi je videti velikanske, 14 m visoke dekoracije, redke kopije, svojevrstne pogodbe, fotografije, slike, zapiske, skratka tisoč stvari, ki so v zvezi s tem ruskim baletom. Poleg maske Pavlove je videti tudi posnetek njenih nog. In poleg Pavlove je videti posmrtno masko Djagileva.

To masko so izdelali pred desetimi leti

v Benetkah, kjer je Djagilev umrl. Ta smrt je bila nenavadna. Nekoč so Djagilevu prerokovali, da bo umrl sredi vode. Od tistega časa je sovražil morje in samo enkrat v življenju je tvegaval potovanje čez ocean. Na tej vožnji rešilnega pasu sploh ni odložil. Ves čas ni zaspal in prisegel je, da ne pojde nikoli več na morje. Toda prerokba se je vendarle izpolnila: umrl je v Benetkah, ki jih vsepovsod obdaja voda...

Kamen v kamnu

V Motorpetu na Švedskem so napravili pred kratkim odkritje, ki daje znanstvenikom mnogo dela. Pri oranju nekega polja so masivno, 300 kg težko skalo razstrelili z dinamitom, pri tem so ugotovili, da je skala v notranjosti votla, v votlini pa je prosto ležal drug, 4 kg težak kamen. Površina tega manjšega kamna je bila popolnoma gladko obrušena kakor poliran marmor.

Strokovnjaki so to nenavadno mineraloško tvorbo natančno preiskali, pa si je ne morejo razlagati. Sklepati bi bilo, da je nastala popolnoma zaprta votlina v notranjosti skale pod vplivom kakšne kisline, tej domnevi pa ugovarja dejstvo, da stene votline niso razjedene, temveč popolnoma gladke in skoraj očigane, kakor da jih polirajo neka glazura.

Neubogljiv konzul

Češkoslovaški generalni konzul v Ameriki Karel Hudek je bil že trikrat pozvan, naj izroči agende češkoslovaškega konzulata v Washingtonu ondodnim nemškim konzularnim predstavnikom. Hudek ni odgovoril na noben poziv in niti od daleč ne misli na to, da bi zastopstvo čeških in slovaških interesov v Ameriki prepustil Nemcem.

Čuden jubilej

Družina nekega veletrgovca v Nici je obhajala te dni nenavaden jubilej. Poteklo je namreč 150 let, od kar se v tej družini ne rodijo več moški otroci z lasmi. Vsi moški člani rodbine so popolnoma plešasti in ostajajo plešasti, dokler se ne vrnejo v zemljo. Najmlajši član rodbine šteje danes že tri mesece in ima »biljardno kroglo«, kakršno občudujemo drugače samo v kakšnem šaljivem listu.

Lord Perth je zapustil Rim

Lord Perth, dosedanjí poslanik Anglije je zapustil Rim. Na postaji se je poslovil od njega v imenu italijanske vlade grof Ciano

A NEKDOTA

Španski kralj Alfonz IV. je bil včer dan clovek. Ko je bil še prestolonaslednik, je obiskal Rim. Papež ga je sprejel in je prince imenoval za kralja Egipta.

Prince je slišal, kako mu članj konzistorija ploskajo, ni pa vedel za kaj gre, zato je vprašal bližnjega tolmača, kaj to pomeni.

»Sirec, je dejal tolmač, »papež vas je pravkar imenoval za kralja Egipta«.

»O, kako sem mu hvaležen!« je odvrnil princ. »Prosim vas, stopite naprej in imenujte vi papeža za bagdadskega kalifa!«

VSAK DAN ENA

Boksar: »Kadar bo telma za mene v nevarnem položaju, me pokliči po telefonu!«

(©Ric et Racc)

Kulturni pregled

Pred otvoritvijo Celjskega kulturnega tedna

Pol ure pri slikarju A. Sirku

Vsi, ki poznajo Alberta Sirka, pravijo, da je zgrešil poklic. Le glede poklica, ki naj bi si ga izbral, si niso edini. Nekateri pravijo, da bi moral postati pomorščak, drugi pa bi ga hoteli videti kot boksaarja. Vsi pa priznavajo njegovo veliko slikarsko nadarjenost.

Res ima občutek, da stojiš pred človekom polnim življenja, ko gledaš Sirka. Tako si jaz predstavljam klasične nizozemske slikarje. Krepke, močne, polnokrvne, pozitivne v svojem nastopu in v svojih slikah. K Sirku me vedno vleče kakor žejnega k studencu; on je neusahljiv vir moči. Pa naj ga gledaš in poslušas, ali pa se poglubiš v njegova dela.

Ker sem vedel, da pripravlja svojo veliko razstavo za Celjski kulturni teden, ki se bo otvorila 29. t. m., sem pohitel k njemu, da utišim svojo žejo, ne radovednost. Vsak drug umetnik bi me ne-

prijazno sprejel kot nedobrodošlega vohuna. Sirk me je bil kar mladeniško vesel. Neprisiljeno je kramljal najprej o bližnjih vsakdanjostih, potem je prišel na svoj lju-bi Sv. Križ, na morje, Dalmacijo, Sv. Lenart v Slov. goricah, celjsko okolico. Moral sem ga pretrgati.

Popeljal me je v svoj lepi, sončni atelje. Poln je, razstava bo imenitna. Najprej sem poiskal »marinec«. Ne bo jih manjkalo. Pogledal sem se in začutil sem duha po mor-ski travi in soli, sonce me je peklo in ve-ter me je hladil; zahotelo se mi je ribe in refoška.

»Sirk, ti si neprekosljiv, tvoje morje je res živo!«

»Kaj morje, tu pogledaj te akvarele, pogledaj to sonce, to luč, to razdaljo...«

In nadaljeval je. Najbolj ponosen je na svoje akvarele. Ne upam si ponoviti nje-govih besed. Nisem strokovnjak in ne vem, kako bi bilo. Toda jaz sodim i knjigo i pesem i sliko z merilom, ki mi ga je Bog dal: s svojim čustvom. In reči moram: Sir-kovi akvareli so lepi, prepričujoči. Mogoče ima Sirk prav, da je njegova glavna moč na tem polju, čeprav mi je vedno in vedno bežalo oko k prizorom z morja.

Razlagal mi je potem razne portrete, kazal osnutke za bodoče delo, osnutek svo-jega »prihoda Slovencev k morju«, ki ga je nagradila banska uprava. Povsod so žive in obenem skladne barve, življenje, moč, sila. Na mah me je ob tolikem bogastvu prešinila misel, kako mora biti ta človek priden. Toliko slik in vse izdelano do naj-bolj skritih podrobnosti. Res je, vsak velik človek je obenem priden. Nekako zdi se mi, da še dobro ne vemo, kaj imamo v Sirku, ne samo mi Celjani, marveč sploh Slovenci.

Če nam Celjski kulturni teden ne bi dru-gega nudil kakor samo Sirkovo razstavo, bi mu bil uspeh zagotovljen.

Prežet z vzvišenimi čustvi sem se vračal domov. Bo že res, da je Sirk zgrešil svoj poklic. Namesto profesorja risanja in sli-kanja bi bil moral postati pomorščak in slikar; ampak vedno slikar. Tu ni zgrešil svojega poklica!

CONTINENTAL

mesec po Din 200;
za državne službenice
po Din 100.—

Ivan Legat,
LJUBLJANA,
Prešernova 44.

MARIBOR,
Vetrinjska 30.

Za vsako družino
najlepša oblačila.
Posebno moške
obleke, trenskoti,
krasno perilo itd.
si nabavite naj-
boljše in najceneje
pri

Presker,
Sv. PETRA C. 14.

Klišeje
ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

V »JUTRU«
INSERIRAJ

100
uspehov
na
oglas
v
»JUTRU«

KLIŠEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

V »JUTRU«
INSERIRAJ

Mati je
mislila, da
je Aničina
obleka
bela

...dokler je ni primerjala z Bertino Radion belo obleko!

Da li tudi drugi ljudje vidijo ta razloček? To bi bilo zelo neprijetno! Saj se vendar tudi ona ni bala truda pri pranju. Ne, uspeh pranja je odvisen od pralnega sredstva. Če perete z Radionom bo Vaše perilo brezhibno in bleščeče čisto, ker Radion odstrani vso nesnago. Pri kuhanju v učinkoviti pa vendar blagi raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi tkanino in odpravi temeljito tudi zadnjo sled nesnage. Perilo bo popolnoma in brez primere belo -- Radion belo.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

Vaupotičev portret

Drag. Ketteja

Znano je, da o Prešernu nimamo ohranjene prave podobe. Samo na podlagi opisov lahko pač dobimo verjetno sliko, ki pa za njo ne bomo mogli nikoli ugotoviti, ali ustreza resničnosti ali ne. Enako bi mogla utoniti v pozabi tudi podoba Ketteja. Sicer imamo njegove fotografije, toda na eni je v družbi ostalih maturantov v prisiljeni drži, druga pa je posnetek na mrtvaškem odru. Živi pa so še njegovi znanci in prijatelji, ki ga imajo v spominu in tako bi bilo mogoče še izkonstruirati podobo njegovega videza. Dr. N. Zupančič se je zavedel tega dejstva, zbral je vse njegove reprodukcije (našel še eno iz četrte šole) in naročil podobo pri Ivanu Vavpotiču ter mu stal z navsoti in navodili stalno ob strani. Zupančič je gotovo slika pesnika ostala mnogo bolj v spominu, ker mu je kot antropologu in opazovalcu glav dana večja sposobnost opisovanja karakte-rističnih lastnosti in podrobnosti, kakor jih utegne kdo drug prezreti. Tak poizkus an-tropološkega opisa pesnikovega je napravil že 1. 1922. v svojih spominih na Ketteja (»Prilož.« knj. II, sv. 2, 1. 1922).

Ivan Vavpotič je skušal slediti resnični pesnikovi podobi. Upodobil je pesnika do podpasom, kako stoji pred pokrajino in gleda zamaknjeno predse. Ogrnjen s plaščem, s prekritimi rokami drži v levici klobuk. Glavno pozornost pa je portretist osredotočil na obraz. Mlad mož, pravilnega obraza, svetlih kostanjevih las in rdečkaste brade ima poudarek na modrih očeh, ki so se izmaknile pogledu gledalca in pričajo o zatopljenosti, skoro sanjivosti pesnika, ki nosi v sebi navdihe, katerim išče oblike. Slikar si je dovolil svobodo, da kar na plat-no pokaže glavne inspirativne izvore. Zrač-no, kakor vizijo prozorno je naslikal glavo rdečelase Angele, kar spominja sicer na slične vzore slikarjev iz začetka tega sto-letja, vendar v tej kompoziciji ne moti. V ozadje pa je postavil barvno razgibano pokrajino Dolenjske, pokrite s temnimi ob-laki. Kettejeva glavna motiva sta prav na-rava in ljubezen do dekleta. Vavpotič se je trudil upodobiti verno sliko obraza in to mu je po zatrejanju Kettejevih značev tudi popolnoma uspelo. Zato je obraz ri-sarsko bolj ali manj plastično izdelan in slikarskega v njem ne smemo iskati, ka-kor se je mogel razviti šele v pokrajini. Toda ne samo natančno resničnost, tudi poudarek notranjosti, duševno karakteri-zacijo mu je hotel viliti. Resnoba mlad mož s prav malo segavosti stoji pred nami zatopljen v svoje misli, samo v očeh lahko beremo pesnikovega genija, ki živi v njem.

Vavpotič je s tem orel pozabi podoba pes-nika in čeprav slikarsko ne soglašaj s mo-dernisti, moremo vendar trditi, da je eden najboljših portretnih del zadnje njegove dobe in je prav zaradi tega slika še dva-krat pomembna.

Slika je razstavljena v izložbi Tiskovne zadruge.

F. K. Kos

Zapiski

Bara Remec in Tine Gorjup bosta otvo-rla v nedeljo 30. aprila razstavo svojih del v umetništem paviljonu pod Tivolijem. Oba mlada slikarja sta se učila na za-grebški umetniški akademiji, ki sta jo kon-čala 1. 1937. Remčeva in Gorjup, ki sta čla-na kluba Lade, sta posamezna dela že več-krat razstavljala, tokrat pa bosta z večjo izbiro predstavila svoje umetniško delo in nazore. Razstavila bosta olja in risbe. Kot gost se bo razstave udeležila s svojo gra-fiko Angležinja gospa Nora Lavrinova, so-proga našega rojaka univerzitetnega profe-sorja Janka Lavrina. Razstava bo odprta do 14. maja.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 29.: Utopljenca. Premiera. Pre-mierski abonma.

Nedelja, 30.: Upniki, na plan! Izven. Glo-boko znižane cene od 14 din navzdol.

Neotroy zavzema v nemški literaturi kot pisatelj burk mesto klasika, številna

dela, ki jih je napisal, očitujejo človeka-pi-satelja, ki gleda na vesele in žalostne strani življenja z vednim optimizmom, se norčuje na ljubezniv in zabaven način iz človeških slabosti ter zna tudi v zabavni obliki prikazati trpkost. Nestroy je bil sam igralec, zato so njegove igre pisane odsko učinkovito, s pravim razumeva-njem za okus občinstva. Premiera nje-gove izvrstne burke »Utopljenca« bo drvi za premierski abonma. Glavne vloge so v rokah: Cesarja, Kralja, Levarka, Rakar-jeve in Vide Juvanove, nadalje sodelujejo še: Skrbineš, Jerman, Gregorin, Potokar, Sever, J. Boltarjeva, Gale, Prešetnik, Mur-gelj in Brezgar. Režiser: prof. Šest.

O P E R A
Sobota, 29.: Štirje grobljani. Izven. Glo-boko znižane cene od 24 din navzdol.
Nedelja, 30.: Falstaff. Izven. Znižane ce-ne.

Po znižanih cenah od 24 din navzdol po-do peli drvi Wolff-Ferarrrijevo ope-ro »Štirje grobljani« z Betetom, Primožcem, Zupanom in Lupšo v naslovni ter Koge-jevo, Ribičevo, Poličevo, Heybalovo, Mar-čecem in Banovcem v glavnih partijah. Po Gordoniju napravljen besedilo, humorja polna glasba in komični prizori sestavlja-jo delo, ki ga smemo prištevati med naj-uspešnejše vpriporitve letošnje sezone. Diri-gent: dr. Švara. Režiser: Primožič.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 29. ob 20.15.: Košček sreče. Pre-miera.

Nedelja, 30. ob 20.15.: Košček sreče.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 29. ob 20.: Aida. Red C. Gostova-nje ge. Mitrovičeve in Majdičeve. Zad-njič.

Nedelja, 30. ob 20.: Prodana nevesta. Zni-zane cene.

R A D I O

Sobota 29. aprila

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 14: Napovedi. — 17: Otroška ura: Nadaljevanje otroške povesti in dogodivšine Mik-miš. — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Za-delpust igra Radijski orkester. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Srbski veli-kaši v Erdelju. — 19.50: Pevski zbor praških učiteljev (plošče). — 20: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.20: J. Voni-berger: Muhašti Amor (člani rad. igr. dru-žine). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Beograd 17.20: Flavta in pesmi. — 20: Narodne pesmi. — 21: Veliki orkester. — 22.15: Saksofon. — 22.25: Plošče. — Za-greb 17.15: Koncert orkestra. — 20: Petje in klavirske skladbe. — 21: Lahka godba in ples. — Praga 20.10: Mešan glasbeni program. — Varšava 21: Koncert solistov, zbor in orkestra. — 21.15: Plesna muzika s plošč. — Sofija 16.30: Komorna in lahka glasba. — 18.15: Mandoline. — 18.30: Go-dalni kvartet. — 20: Petje. — 20.55: Lahka glasba. — 22.30: Bolgarski napavi. — Du-naj 12: Orkester. — 16: Temperamentni ritmi. — 18.45: Delavska godba. — 20.15: Radijski cirkus. — 22.30: Sobotna zabava. — 24: Nočni koncert. — Berlin 19.15: Vir-tuozna muzika. 20.15: Priljubljene pesmi za ples. — 22.30: Sobotni ples.

Sportne vesti V nekaj vrstah

Štirih ligašev jeseni ne bo več v ligi?

O izstopu hrvatskih ligaških klubov, o katerem smo na kratko poročali že včeraj med brzojavnimi vestmi, je bilo izdano na-slednje sporočilo:

»Hrvatski klub, člani lige Gradjanski in Hask iz Zagreba, Hajduk iz Splita in Sla-vija iz Varaždina, so na sestanku ugotovi-li, da se uprava JNS ni lotila s potrebno resnostjo reševanja upravičenih zahtev hr-vatskih klubov, ki so bile poudarjene v pred-logu o reorganizaciji nogometnega sporta. Ugotovili so dalje, da je vodstvo JNS spet uporabilo stare metode zavlačevanja in tak-tiziranja, pa so zaradi tega prišli do pre-pričanja, da Savezu ni na tem, da bi se vprašanje reorganizacije rešilo v splošno korist nogometnega sporta. Zaradi tega so omenjeni hrvatski klubi in člani lige sklenili, da se po končanem letošnjem državnem prvenstvu ne smatrajo več za člane te lige. Temu sklepu se priključuje tudi Concordia iz Zagreba kot klub, ki pri-de v poštev, da bi vstopil v ligo.«

Letošnje kolesarske prireditve

Delegati slovenskih kolesarskih podsave-zov so na nedavnem sestanku po želji po-sameznih klubov določili naslednje termine za kolesarske prireditve v dravski bano-vini:

v maju: 7. medklubska dirka Hermes, 14. medklubska dirka Ljubljane in Pre-valj, 21. rezervirano za mariborske klube, junija 4. prvenstvo vseh podsavezov za glavno in juniorsko skupino, 18. medklub-ska gorska dirka KSK Celja na celjski

Stari grad, 25. medklubska dirka Zarje iz Zg. Kašlja, 29. medklubska dirka KK Korotana iz Mežice, julija 2. rezervirano za mariborske klube, 9. medklubska dirka SK Misljinje iz Slovenjega Grada, 23. zvez-dna dirka v Celju, 30. medklubska dirka KSK Celja, avgusta 6. medklubska dirka Hermes in Korotana, 13. prvenstvo drav-ske banovine za glavno in juniorsko sku-pino, 15. medklubska dirka SK Prevalj, 27. rezervirano za mariborske klube, sep-tembra 3. medklubska dirka Edinstva in Misljinje.

Razen gornjih prireditev bodo v naši ba-novini še savezne prireditve, in sicer 11. junija državno prvenstvo juniorjev na progi okrog Brežic, 20. avgusta državno prvenstvo prvorazrednih vozačev na progi Za-greb—Ljubljana in 10. septembra dirka za dirkališčno drž. prvenstvo in Slovenije in morebitno mednarodno dirko na progi Trst —Zagreb, ki bo po možnosti združena s prvo.

Nov talent za teke v Mariboru?

Pišejo nam iz Maribora:

Preteklo nedeljo je bil v Mariboru lahko-atletski miting. Na njem so bili doseženi prav dobri rezultati. Nepričakovani uspeh tega mitinga pa je, da se je našel nov talent za tek na 400 m, to je Trbovšek Ste-fan iz Guštanja. Res ni dosegel posebnega uspeha baš na tem mitingu, toda vedeti je treba, da je tekel brez vsakega treninga, brez rutine in prvič na tekališču. Gledalci pa so le postali pozorni nanj; vsekakor bo treba obrniti nanj nekaj pažnje glede treninga, kajti velika škoda bi bila, če bi se talent, ki se razodeva v njem, zanema-ri, tem bolj, ker je star šele 19 let.

Prijatelji atletike pozivajo njegov klub SK Železnikar, naj mu grede čimbolj na roko, da se bo mogel razviti v odličnega srednjeprogaša in nekoč gotovo z uspehom zastopal mariborsko atletiko.

»Avto in sport« št. 4 je izšel. Vsebinska: Za razvoj motorizacije ni še vseh pogojev. — Ing. Struna: Moderna gonila. — Karol G.: »Salon avtomobilac. — Nemška motor-na vozila v Jugoslaviji. — Sreče avtomobi-la. — Izlet članov AKKJ v Nemčijo. — Porast uvoza nemških avtomobilov itd. Vmes so še stalne rubrike, službena obve-stila in razne zanimivosti iz avtomobilizma in motociklizma. — Revija izdaja ljubljans-ka sekcija Autokuba, ureja pa jo B.A. Kristan. Posamezne številke so po din 5.— Priporočamo!

Sokol I. (Tabor) sporoča, da je telovad-ba članov do nadaljnjega ukinjena. Začet-ek nadaljevanja telovadnega dela bo pravočasno javljen. Vsi drugi oddelki (deca, naraščaj in članice) nadaljujejo nor-malno svoje delo.

Zato

ZEISS-OBJEKTIV

K modernim precizirskimi kameri z njeno natančno aplikacijsko moč-nostjo z vezanim daljinomerom ali iskalnim objektivom spada brezpogojno objektiv za posme-manje, ki popolnoma odgovarja vrlinam takšne kamere, a to je Zeiss-objektiv. Njegova velika svetlobna jakost in njegova ne-prekosljiva ostrina slik — do roba tudi pri polni odprtini — nam omogočajo, da lahko izkoristimo razne možnosti fotografiranja da-našnjih dovršenih fotoaparatorov v kar največji meri in dobivamo pri teh prilikah stikajne slike, ki vzbujajo vzruščenost vseh. Ne štedite na objektivu!

Orlovsko oko Vaše kamere

TRIOTAR TESSAR SONNAR

1:4,5—1:3,5 1:4,5—1:2,8 1:4—1:1,5

Izbira kamer dobrih znamk s Zeiss-objektivi je posebno bogata. Vsa fotografska Vam bo dala rada na-rete. Bogato ilustrirano brošuro »FO« brezplačno pošljite CARL ZEISS, Jena, in trdka M. Pavlo-vič, Beograd, pošt. pret. 411.

»KA-LE-FLUID«

krepi živčni sistem in jači organizem. Povečava izločevalno delovanje žlez, brezplačno detajlna literatura, zahtevajte: Beograd, Masarykova 9 Miloš Marković, »KA-LE-FLUID« se dobiva v lekarnah, S. br. 5300-32.

JOSIP JEREB

POŠTNI PODURADNIK V POK.

Pogreb dragoga pokojnika bo v nedeljo, 30. aprila ob 15. iz hiše žalosti, Rožna dolina, Predjamska cesta 52, na pokopališče na Viču.

Priporočamo ga v blag spomin in molitev.

LJUBLJANA, 28. aprila 1939.

Žalujoče rodbine:

JEREB, PŠAKAR, KNIWALP, ARTNAK

Pogrebni zavod

Gaiček Ivan Ljubljana

INSERIRAJTE V »JUTRU«

